

ROVERSKÝ KMEN

skautský časopis
pro rovery
a rangers



HLEDÁNÍ VZTAHU K PŘÍRODĚ

Rozhovor o greenwashingu

Skauting na Srí Lance

Reportáž z Valného sněmu



SKAUT

duben 2024

ročník 27 / číslo 134

OBSAH

Editorial **3**

PŘEHLED

Zprávy **4**

Po náboru. Co to znamená? **6**

TÉMA

Toxický vztah člověka a přírody **7**

Je příroda trendy? **10**

Lze se lásku k přírodě naučit? **12**

Rozhovor o greenwashingu **14**

Jarní úklid jako příležitost ke službě **16**

Roverský program s přírodou **18**

Pro a Proti: Velké akce (ne)udržitelně **20**

PRAXE

Sloupkořadí **22**

Dospělí průvodci kmenů **24**

Reportáž z Valného sněmu **28**

Objektivy skautských fotografií **29**

Skautští hrdinové a co nám dávají **32**

Skauting na Srí Lance **34**

Reportáž z Trignisu **36**

Naproti udržitelnému skautingu **38**

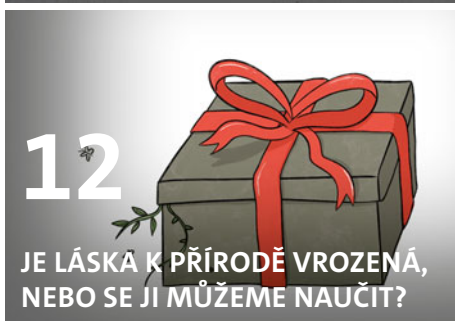
OKNO

Napříč Skotskem **41**

Krojokapsy: Serža z Karlovarského kraje **43**

Redakční výlet do Slovinska **44**

Pozvánky **47**



Vydavatel

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.

Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1

IČ: 64934926

tel.: 777 663 997, e-mail: tdc@skaut.cz

web: www.skaut.cz/tdc

www.skaut.cz/obchod

Redakce

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.

Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1

e-mail: kmen@skaut.cz

web: kmen.skauting.cz

archiv: casopisy.skaut.cz

Šéfredaktor

Jakub Radan Dvořák – Dubínek

Zástupce šéfredaktora

Matěj Richtr – Vypravěč

Edítorka

Petra Běnková – Peťa

Redakce

Anna Vařeková – Barbie

Petra Sýkorová – Surikata

Jonatan Šercl – Špion

Tomáš Klápa – Kyblik

Filip Komenda – Klacek

Kateřina Barotová – Junno

Tereza Zábrodská – Ciri

Dagmar Machová – Taco

Daisy Podlúcká

Kamila Štropová

David Semerád – Kecal

Kryštof Choura – Kolumbus

Anna Myšáková – Smažáček

Barbora Němcová – Špion

Korektury

Lucie Víchová – Lucka

Magdalena Grešová – Majda

Veronika Stejskalová

Kateřina Černá – Hvězdička

Dále na tomto čísle spolupracovali autoři článků, fotografií a ilustrací.

Autorka titulní strany

Alžběta Hubáčková – Běťka

IMAGEMAKERS

Grafická úprava a zlom

Imagemakers – Jitka Turbáková

e-mail: info@imagemakers.cz

www.imagemakers.cz



Tisk
Triangl, a.s.

Předplatné

SEND Předplatné s. r. o.

www.send.cz/skaut

Uzávěrka čísla 135 1. května

EDITORIAL

MILÉ ČTENÁŘSTVO,

ve filmu natočeném podle skutečné události *Útěk do divočiny* (v originále *Into The Wild*) se mladý Christopher McCandless rozhodne opustit svůj běžný život a vydá se, jak už název napovídá, žít do divočiny. Kdo tento film viděl, pravděpodobně mu hlavou také proběhla myšlenka na to za sebou všechno nechat a odjet někam daleko, ideálně mimo civilizaci, do přírody nepoznamenané lidskou činností.

Christopher ani zdaleka nebyl první, kdo přišel s podobným rozhodnutím. Pro současnou generaci byl možná méně známý, ale neméně důležitý, myslitel Henry David Thoreau, který své zkušenosti s životem mimo civilizaci sepsal v knize *Walden*. Zatímco Christopherovi se útěk do divočiny vymstí, Thoreau se vrátil do civilizace.

Dalším podobným byl nám, českým skautům, dobře známý Ernest Thompson Seton. Ten své myšlenky stavěl na zkušenostech původních amerických obyvatel, pro které byl život v souladu s přírodou byl mnohdy samozřejmostí.

Dnes se tento soulad, ve kterém kdysi žili i naši evropské prapředci, snažíme opět najít. Jenže jak a kde? Jako skauti a skautky máme k přírodě přirozeně blízko, je pro nás kulisou, stejně jako předmětem úcty či ochrany. Proč? Jakými pohledy na přírodu koukat a jak ji co nejefektivněji chránit?

Kdy jindy o něčem takovém mluvit a přemýšlet, než na začátku jara. Je navíc příznačné, že letošní jaro přišlo vlivem klimatických změn dříve a s nadprůměrnými teplotami. Zkoumat přírodu a zajímat se o ni, je tak palčivější než kdy předtím – mění se nám totiž pod rukama.

Snad se nám alespoň pod nohama podaří najít pevnou zem, chvíli k rozjímání a následně pak i cestu ke konkrétním krokům, jak negativním vlivům proměny zabránit. Snad vám v tom toto číslo Roverského kmene pomůže.

Jakub Radan Dvořák – Dubínek



FOTO TAMARA TOTKOVÁ

PROJEKT „ONE BEACH AT A TIME“ KOLUMBIJSKÝCH SKAUTŮ VZKAZUJE SVĚTU: POZITIVNÍ VLIVY MÁME V MOCI

Loni v srpnu uspořádali skauti z kolumbijského oddílu Salvadores de Medellín v počtu 79 účastníků čištění pětikilometrového úseku pláží, na kterém nasbírali přes 400 kg odpadků. Podobná akce se bude opakovat i letos. Hlavním cílem není pouze samotný sběr, napomáhající ke zlepšení stavu pobřeží trpícího znečištěním, ale také vzrůst zodpovědnosti, vzdělání a uvědomělosti pozitivního vlivu, který na naše prostředí můžeme mít. (scout.org)

LONDÝNŠTÍ TVŮRCI VZPOMÍNKOVÉ ZDI VĚNOVANÉ OBĚTEM COVIDU ŽADAJÍ, ABY SE STALA TRVALÝM MONUMENTEM

Pět set metrů dlouhá bílá zeď na jižním pobřeží Temže, která stojí naproti Westminsterskému paláci, byla v posledních letech po počátečním očištění od graffiti obsypána ručně namalovanými srdíčky – vzpomínkami na blízké, kteří zemřeli na covid. Údržba zdi je odkázána na dary veřejnosti a práci dobrovolníků – ti by ale její budoucnost rádi viděli jako permanentní parlamentem uznané národní vzpomínkové místo. (Guardian)

SKAUTI V CHILE ZASAHUJÍ V POSTPOŽÁRNÍ KRIZI

Chilští skauti volají po mezinárodní skautské solidaritě kvůli ničivým důsledkům únorových požárů v regionu Valparaíso. Sami zmobili-zovali stovky dobrovolníků, aktivně zasaženým poskytovali zázemí a dodávali hygienické, edukační a jiné potřeby. Tato pohroma, která patří k nejintenzivnějším v chilské historii, zanechala v zemi trosky infrastruktury i domovů. Ke katastrofě přispělo i dlouhé, vleklé sucho v regionu. (scout.org)

SKAUTSKÁ NADACE NABÍZÍ FINANČNÍ PODPORU DOBROČINNOSTI

Jakýkoliv dětský a mládežnický oddíl či středisko mají příležitost k čerpání dotací nadace Jaroslava Foglara pro projekty, které prospějí místní komunitě či prostředí. Nadace tak může pomoci pokrýt výdaje například na nákup materiálu, nářadí, pomůcek či občerstvení. K vyúčtování částek průběžně schvalovaných žádostí dojde nejpozději koncem roku 2024. (zpravodajstvi.skaut.cz)



USA SPOUŠTĚJÍ EKONOMICKOU INICIATIVU, KTERÁ MÁ POSÍLIT OBCHOD VE STŘEDNÍ ASII

Iniciativa B5+1 se zaměřuje na podporu ekonomického propojení mezi státy v regionu. Cílem je posílit soukromý sektor a regionální spolupráci. Na fóru v kazachstánském Almaty se uskutečnila diskuze o ekonomické integraci, inovacích, zahraničních investicích a obchodu, na které se setkali vládní úředníci a podnikatelé. Projekt však naráží na autoritářské politické tradice a nedostatek spolupráce. Iniciativa vzbudila zájem vlád i soukromého sektoru. (oilprice.com)

KONFERENCE V NOVÉM DILLÍ SLEDOVALA HEDVÁBNOU STEZKU Z HLEDISKA ROLE UMĚLCŮ

Hudebníci a malíři utvářeli vztahy Indie: Konference „Asie na cestě“, která se konala v indickém institutu kultury, zkoumala vliv hudebníků, obchodníků, cestovatelů a umělců z hlediska jejich putování v průběhu dvou tisíciletí napříč kontinentem. Profesor Surendran, který setkání svolal, doufal v projasnění spletité a dlouhé asijské historie. (theprint)

HLEDÁ SE SUPER MOŘSKÁ ŘASA, KTERÁ PŘEŽIJE TEPELJŠÍ OCEÁNY

Vědci se v Tasmánii snaží najít řasu, která by mohla odolat rostoucím teplotám oceánů. Tato řasa by mohla hrát klíčovou roli v zachování vodních ekosystémů a v boji proti klimatickým změnám. K testování odolnosti řas využívají umělou inteligenci, genetickou analýzu a lososí farmy. Cílem je najít takovou řasu, která pomůže udržet oceány zdravé a odolné. (Wall Street Journal)

MÁME PO NÁBORU. CO TO ZNAMENÁ?

Nábor do redakce Roverského kmene, který se konal od podzimu do konce ledna, přivedl téměř dvacítku skautů a skautek, kteří mají odhodlání spoluvytvářet kvalitní obsah. Čtenářstvo ve většině případů vidí právě až výsledný produkt – hotový časopis, který jim přistane do schránky. Pojdme se podívat, čím je práce na skautských časopisech unikátní a v čem má svá úskalí.

AUTOR JAKUB RADAN DVOŘÁK – DUBÍNEK



REDAKCE RK PŘED NÁBOREM

Skautské časopisy jsou z mnoha úhlů pohledu jedinečné. Tvoří je přímo samotní členové a členky komunity, pro kterou jsou určené. Mísí se v nich oficiální obsah hnutí jako metodiky nebo pozvánky na akce s tématy „zespod“ od problémů skautských kolektivů až po cestovatelské tipy. Výrazné specifikum skautských časopisů však tkví v dobrovolnické práci na nich odvedené.

I když je důležité podotknout, že lidé na některých pozicích – zejména těch, které souvisí se zodpovědností za vydávání obsahu časopisů i s „administrativními úkoly“ – dostávají za svou

práci finanční odměnu, většinu tvůrčí práce odvádí dobrovolníci a dobrovolnice. Skautské časopisy by tak nemohly vycházet bez nasazení redaktorů, ilustrátorek, správců webu či fotografek.

Všem se dostává jistého uznání samotnou prezentací jejich práce na stránkách časopisu. Kromě toho si zaslouží velký dík i na této straně. Pro většinu skautských dobrovolníků a dobrovolnic je dostatečným vyjádřením díky fakt, že jejich práce má smysl. Neměli bychom ji však brát jako samozřejmost. V tuto chvíli proto děkuji všem, kdo se na časopisu kdy podíleli, zrovna se podílí, nebo podílet budou. Pokud ve svém okolí máte někoho, kdo část svého volného času věnuje skautským časopisům, zaslouží si vaše díky.

Roverský kmen byl navíc vždy místem, kde jsou vítáni začínající autoři a tvůrkyně, jejichž tvorba sice nemusí být bez chyb (protože čím je), ale zato je autentická a tvořená s nadšením pro věc. V redakci jsme se o tom teď přesvědčili během náboru nových členů a členek.

Jich tvorbu v podobě ilustrací jste mohli vidět už v minulém čísle, v tomto pro vás naši nováčci připravili rovnou osm textů. Doufám, že se vám budou líbit a nabídnou vám zajímavé podněty k přemýšlení. Můžete se o ně, stejně jako o vaši zpětnou vazbu, podělit na redakční e-mail kmen@skaut.cz. ●



TĚMA KOMENTÁŘ

PŘÍRODA NEMŮŽE VE VZÁJEMNÉM VZTAHU S LIDMI PŮSOBIT AKTIVNĚ, KDYBY TOTIŽ MOHLA, UŽ BY SE S NÁMI ROZEŠLA

Můžeme se bavit o vztahu mezi lidmi a přírodou, o jeho hledání a vzniku. Ovšem málokdo se už baví o problémech v tomto vztahu. A že jich je. Toto pouto nejde jen tak ukončit. Příroda je pro nás lidi celoživotní partnerka, a my bychom si jí podle toho měli také vážit a chovat k ní úctu.



AUTORKA **KAMILA ŠTROBOVÁ – KAMČA**

Nejvíc srandy si jako malá užila ve světluškách, a proto je teď v Kralupech nad Vltavou vede. Ve svém živlu je všude, kde je trocha zábavy a hodně lidí. Užívá si vycházky lesem a sezení u dobré knížky.

VZTAH MEZI LIDSTVEM A PŘÍRODOU LZE JEDNODUŠE DEFINOVAT JAKO TOXICKÝ

V toxických vztazích se setkáváme s omezováním jednoho z partnerů. Dochází například k podkopávání životního stylu, což může být za účelem změnit svého partnera podle své představy, ať už vědomě, nebo nevědomě. Jako tzv. red flag (tj. varovný signál či odpudivá vlastnost) ve vztahu můžeme označit i úmyslné a soustavné zabraňování vlastního růstu. Aplikujeme-li tuto stručnou definici na vzájemný vztah mezi námi – lidmi – a přírodou, můžeme z toho vyvodit jasný výsledek. A sice, že bychom sami se sebou pravděpodobně nerandili, a můžeme být rádi, že nejsme na místě přírody.

Uvědomme si, že příroda do vztahu vkládá doslova všechno. Dává na odiv veškeré své krásy v domnění, že bude-li pro nás dostatečně atraktivní, bude v naší vůli ji zachovat a neubližovat jí. Nabízí neprobádaná místa s řadou neznámých druhů zvířat i rostlin, aby ukojila naši bezmeznou zvědavost. Poskytuje nám vhodné podmínky pro život a doufá, že my k ní budeme přistupovat podobně.

Bohužel jediné, co do tohoto vztahu vnášíme my, je nepořádek. Skutečně, krásy, které nám naše partnerka nabízí, zanášíme odpady. Chováme se tak úplně opačně, než jak od nás příroda očekává. Její diverzitu a rozmanitost ničíme a nahrazujeme monotónností šedivých zástaveb, parkovacích domů anebo v lepším případě plantážemi s výhodnými, extrémně rychle rostoucími druhy, které rychlostí svého růstu vyčerpávají půdu.

VZTAH V OHROŽENÍ – NEJHORŠÍ JE PASIVITA

Nejdůležitější v nefunkčním vztahu je si uvědomit, že se v něm člověk nachází. Poté už můžou oba partneři přistoupit ke krokům směřujících k urovnání poměrů a vztah, v našem případě životně důležitý, zachránit. Nyní se tedy nacházíme v situaci, kdy si více méně všichni uvědomujeme, že je něco špatně, ale zatím jsme se neodhodlali cokoliv udělat. Pomalu tak přihlížíme vlastní zkáze zoufale odhodlaní věřit tomu, že se to samo dřív či později spraví. Pravdou ovšem je, že zanedbaný vztah může oba zúčastněné jen zničit. Proto je nad slunce jasné, že už nemáme čas pasivně čekat, ale musíme jednat.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ JSOU MALÉ KROKY

Pokud se snažíme zachránit vztah, přátelé a známí by nám jistě poradili začít pomalu s jednoduchými malými kroky. „Nemusí to být nic světoborného, třeba jí kup kytku!“ Tento postup v našem případě aplikovat nebudeme, ale princip je totožný.

Mnoho lidí si klimatickou změnu uvědomuje a rádo by se aktivně angažovalo v jejím zvrácení, ovšem nevědomost a neznalost oboru je pouze uvrhá do klimatické úzkosti. Je vlastně úplně jedno, s čím začneme, hlavně že nebudeme jen pasivně přihlížet pomalému vymírání druhů, tání ledovců a vůbec všem následkům lidské bezohledné činnosti. Uvědomit si konkrétní situace, do kterých se v běžném životě dostáváme a ve kterých bychom mohli s ohledem na přírodu postupovat jinak, je klíčem k porozumění a ideálním místem, kde začít.

Stavím se zásadně proti ideologii „ale já sám nic nezmůžu“. Pravdou je, že svými činy, pokud je zavedeme do své denní rutiny a budeme se podle nich chovat dlouhodobě, nejen pomůžeme přírodě, ale co je důležité, můžeme jimi ovlivnit své okolí. Chceme-li totiž napravovat vztah přírody s lidstvem

jako celkem, skutečně nestačí jeden aktivista, ať je sebevíc zapálený. Asi těžko nás budou vlastní přátelé pomlouvat za to, že jsme přestali používat plastové sáčky. Spíš jim na druhou stranu tímto ukážeme životní styl, který je předtím nemusel ani napadnout. A nejde jen o prvoplánové používání igelitových sáčků v supermarketech, takovým vlastním kelímkem na kávu v batohu dokážeme teprve dosáhnout změny. Nemluvě o tom, že kavárny se k tomu většinou staví pozitivně a snaží se ke klimatické angažovanosti motivovat své zákazníky, tudíž často za vlastní kelímkem můžeme získat slevu.

Především v oblasti stravování můžeme dosáhnout značné efektivity. K nejdůležitějším aspektům se řadí snaha o snížení množství vyhozených potravin. Není to nic, co by nás mělo v životě omezovat, naopak to prospívá našim peněženkám. Není nutné



se v rámci snahy o zachování harmonického vztahu s přírodou pouštět rovnou do vegetariánství, či dokonce veganství. Naopak, pokud člověk nemá dostatek informací o možnostech takového stravování, může mu to spíše uškodit. Takzvané flexitariánství – stále více se rozvíjející styl života, kdy si člověk z jídelníčku odpouští maso, ale nevynechává ho úplně, aby jím doplnil nutné živiny – je v případě „nezkušeného nováčka“ ideální cesta.

VYUŽIJME POTENCIÁL MOCI OVLIVŇOVAT ČINNOST SKUPINY

Nejproduktivnější způsob, jak si udržet a vybudovat nějaký návyk, je sdílet ho se skupinou. Proto není nic lepšího, než si s kmeny dohodnout společnou výzvu. Nejen že se můžeme vzájemně obohatit nápady týkajícími se udržitelnosti a napravování rozbitého vztahu k přírodě, budeme se moct také

vzájemně podporovat. Při vědomí, že v tom nejsme sami, můžeme být mnohem úspěšnější. Je tedy pouze na nás a našich kmenech, jak intenzivní výzvu si vytvoříme a jak daleko se v tomto směru společně posuneme.

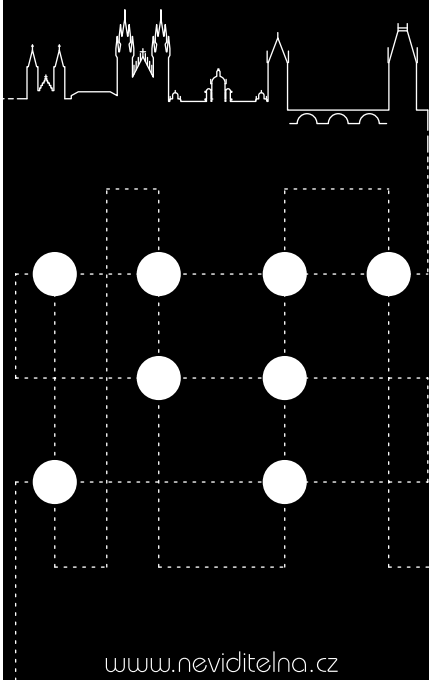
Nezapomínejme ovšem na obrovský potenciál, který jako družina nebo oddíl držíme v rukou. Máme bezmeznou možnost ovlivnit nejen členy svých středisek, ale také širokou veřejnost například organizováním přednášek, workshopů, debat, ale klidně akcí menšího rázu, jako je uklízení odpadků v okolí kluboven.

Hodně štěstí v naší společné cestě vstříc přírodě! ●



inzerce

NEVIDITELNÁ STEZKA PRAHOU



www.neviditelna.cz

JE PŘÍRODA TRENDY?

Roveři a rangers jsou neodmyslitelnou součástí moderní společnosti. A stejně jako společnost i roving podléhá aktuálním trendům. Vypadá to, že jedním z nich je upozadění přírody v našich životech ve prospěch ostatních prvků skautské výchovné metody. Odstavujeme v rovingu opravdu přírodu na vedlejší kolej, nebo jde jen o nepodložené zdání?



AUTORKA **ANNA VAŘEKOVÁ – BARBIE**

Barbie je vůdkyní roverského kmene Diversity ve středisku Lípa Říčany a dospělým průvodcem RS pro větev Kafemana.



z oslovených na táboře omezila používání plastových tašek při nákupu a ještě méně respondentů na táboře řeší, jak šetřit vodou.

V roce 2023 vyšly výsledky Sond ke klimatické změně. Většinou se shodneme, že toto téma vnímáme jako důležité. Chápeme, že jsme jako jednotlivci v pozici, kdy můžeme aspoň trochu zmírňovat následky klimatické krize, ale polovina respondentů má pocit, že by pro přírodu a udržitelnost mohli dělat i víc. Přes sedmdesát pět procent respondentů si myslí, že bychom jako organizace měli na udržitelnost klást větší důraz, ale do života oddílů toto téma vnášíme velmi zřídka.

PŘÍRODA NENÍ OTRAVA

Skautské Sondy z roku 2019 mluví jasně. Neumíme poznat jedlé rostliny od nejedlých a i když se deště při programech nebojíme, v přírodě strávíme průměrně jen půl hodiny během jedné schůzky. Přáli bychom si přírodu víc pozorovat, vědět víc o ekologii a lépe třídit odpad, ale jen šest procent z dotázaných oddílů v roce 2019 uvedlo, že za poslední rok navštívili ekocentrum. A pouhá pětina z nás zvládla brzy ráno vstát a sledovat východ slunce.

Šetrnost k přírodě je pro nás velkým tématem, a to jak na táborech, tak i během roku v našich klubovnách a na kurzech. Navzdory tomu pouze polovina

PŘÍRODA JAKO PRVEK SKAUTSKÉ VÝCHOVNÉ METODY

Sondy mluví jasně. Rádi se o přírodu staráme, ale máme pocit, že ji neznáme. Také v ní netrávíme zdaleka tolik času, kolik bychom chtěli a i když přírodu vnímáme jako důležitou, není pro nás prioritou ve skautské činnosti. Proč? Je pro nás příroda jen políčko v Modrém životě? Vztahuje se novodobé přísloví „Co instagram nevidí, to srdce nebolí“ opravdu i na české rovery a aktivní skautské činovníky? Stalo se pro skautské hnutí důležitějším předvést, jak následujeme nejnovější trendy, než svůj čas přírodě doopravdy věnovat?

Když jsem si otevřela instagram našeho hnutí, v posledních deseti příspěvcích je příroda kulisou pro tábor, dobré pozadí propagačních a náborových fotek a v jednom příspěvku je příroda a život v ní výzvou. Naše doba je velmi digitalizovaná a (nejen) já si lámu hlavu nad otázkou, jestli je možné zachytit osobní vztah k přírodě fotkou, videem nebo statutem na facebooku.

Příroda je jedním z prvků skautské výchovné metody, který skrz oči instagramu nevypadá autenticky. Narozdíl od zapojení do společnosti, symbolických rámců, slibových ohňů a družinového systému se příroda nedá fotoaparátem zachytit v celé své kráse a atmosféře. Možná i to je jeden z důvodů, proč není mezi rovery a rangers tak populární jako ostatní zmíněné aktivity, kterými mohou svým vrstevníkům myšlenku skautingu lépe předat. Nebo možná právě tato „neinstagramovatelnost“ přírody vyvolává pocit, že s přírodou netrávíme tolik času, kolik bychom chtěli? Ať je odpověď jakákoliv, myslím, že je nejvyšší čas udělat výraznější krok od sociálních sítí směrem k přírodě.

UŽ NEPRACUJEME NA POLÍCH

Dalším z důvodů, proč spojení s přírodou v rovingu pomalu ztrácíme, může být i samotný přechod mezi věkovou skupinou od skautů a skautek k RS. Roveři a rangers prochází mnohými životními změnami, během kterých postupně přebírají odpovědnost za svůj život a osobní rozvoj.

Přirozeně během tohoto životního období dochází také ke změně priorit. Větší váhu získávají schopnosti a zájmy jednotlivce mimo skautskou bublinu, které nám později pomohou při výběru a/nebo při získání zaměstnání a partnera. A ruku na srdce, schopnost uplést košík z vrbových proutků nebo vypěstovat bramboru ze sazeničky už v dnešním technizovaném světě není to, co nám při pracovním pohovoru získá převahu nad ostatními uchazeči.

V otázce zajištění obživy, obydlí a jiných životních jistot nejsme tak silně odkázaní jen na zdroje z přírody, jako byly předchozí generace. Banány, mrkev, jablka i kukuřici najdeme v nejbližší samoobsluze a nemusíme se příliš zamýšlet nad tím, kdy a kde byla sklizena a jestli nám pole v příští sezóně urodí stejně jako letos.



Během letošního Dne zamyšlení jsem s členy z našeho roverského společenství přemýšlela, kdy jsme naposledy naslouchali přírodě se zavřenými očima. Během výletu na Říp jsme společně pozorovali, kde začínají kvést kytky ve volné přírodě. A brzy se jistě oteplí dost na to, abychom mohli vyrazit spát pod širák nebo procházet bosonohé stezky v lesích a parcích.

Jak znovu přiblížit rovery k přírodě (nebo přírodu roverům?), je jedna z otázek, která bude ještě dlouho aktuální. Stejně jako ostatní velké otázky nemá jen jednu správnou odpověď. Jedna z nejjednodušších odpovědí ale může být pro nás tou největší inspirací. Taky jste si všimli, že během pobytu na táboře dokážeme znovu a znovu nacházet naše osobní spojení s přírodou a respekt ke všemu, co nám přináší, ať jsme vlče, skautka, nebo rover? ●

MÁME LÁSKU K PŘÍRODĚ ZAŽITOU, NEBO SE JI MŮŽEME NAUČIT?

Vřelý vztah k přírodě je něco, čím neoplyvá každý. Většina lidí má k přírodě kladný přístup a zajímá se o její fungování i ochranu. Ne každý ale rád v pátek sbalí batoh, zanoří se do lesa a vyleze až v nedělní podvečer. Mohou za takový „dar“ geny nebo můžeme děkovat výchově našich rodičů?



AUTORKA **ANNA MYŠÁKOVÁ – SMAŽÁČEK**

Studentka ukončující gymnazium s výhledem na studium religionistiky nebo historie. Od třinácti let píše do školního časopisu. Miluje knihy, ve volném čase skautuje v Českých Budějovicích a obrábí kavárny, muzea, hrady a zámky. V přírodě je jako ryba ve vodě.

Lidé byli v souladu s přírodou odjakživa – stačí se podívat do historie. Na počátku lidstvo žilo s přírodou v dokonalém souznění, na některých místech planety tak dodnes žijí lidé, kteří si k ní uchovávají nezměrnou úctu. Jak je to ale se vztahem k přírodě v moderním světě, kde jsou pozůstatkem stálého života v ní pouze pověsti opředené mlhou?

Příroda rozhodně nabízí mnoho přitažlivého, ať už jde o kýžený klid od stresu, pracovních povinností nebo ruchu velkoměsta. Nejde ale jen o odreagování se. S přírodou se lidé snaží všelijak souznít, vstřebávat její krásu a „čistotu“ (ač zrovna tento aspekt může být v dnešní době sporným). Proč tomu ale tak je? Je otázka, jestli jde o důsledek evoluce, či spíše o vliv světa za hradbou majestátních stromů a hor.

CO ŘÍKÁ VĚDA

Americký vědec E. O. Wilson například tvrdí, že lidé do přírody patří evolučně. V tomto případě narážíme na hypotézu biofilie. Tento termín vystihuje zakořeněnou lásku a přirozenou přitažlivost k přírodě v naší biologii. Ačkoliv byl poprvé použit psychologem Erichem Frommem ve 20. století, tématem se zabýval již Aristoteles.

To, že se do přírody podvědomě rádi vracíme, dokazují i výzkumy neurovědci. V tomto případě už se ale dostáváme do úzké souvislosti s vlivy moderního světa, od kterých si náš mozek prostě a jednoduše potřebuje oddechnout. Kde jinde hledat odpočinek než v klidném prostředí daleko od světel, hlučných aut a zvonících telefonů?



Většině lidí stačí krátké úniky do přírody od tlaku a povinností v podobě dovolené, víkendů strávených kdekoli mimo město nebo jednodenních výletů.

Pak jsou tu ale i lidé, kteří vezmou lesy nebo hory za svůj domov. Rozhovory s několika takovými osobnostmi sepsal v knize Raději zešítet v divočině novinář Aleš Palán, mimo jiné autor rozsáhlého rozhovoru se skautem a biologem Miloslavem Nevrlým (*recenzi tohoto knižního rozhovoru najdete na našem webu kmen.skauting.cz*). Životní příběhy šumavských samotářů a důvody, proč zvolili raději ne vždy jednoduchý život daleko od ostatních lidí, se různí, jedno ale mají společné – nezměrný obdiv, úctu a lásku k přírodě. Někteří v ní vyrostli a zůstali, někteří odešli od pro nás běžného života až v pozdějším věku.

(NE)ZTRACENÝ KONTAKT S PŘÍRODOU

Že příroda působí na lidské tělo blahodárně, je tedy nesporné. A toho se využívá v hojně míře i ve zdravotnictví. Terapií ve stínu lesa stále přibývá, rostou centra daleko od civilizace nabízející klid, mír a ticho. Doprostřed zelených moří podnikají cesty s klienty kluby pro vyléčené závislé na psychoaktivních látkách, centra pro lidi s psychickými problémy a podobně. Procházky na čerstvém vzduchu doporčí ne jeden lékař.

Postupné odlučování od přírody oproti dobám minulým je ale nepopiratelné. V takových případech ustupují biologické vlivy do pozadí a lidé raději volí pohodlí a možnosti, které skýtá život propojený s technologiemi, pokrokem a žitím ve velkých městech. Fakt, že lidé volili raději cestu k městům, je logický – příroda již nebyla tolik zapotřebí jako dříve. K bezprostřední obživě nebyla pro většinu důležitá už dávno a pro klid a mír si lidé mohli dojet kdykoliv. Oproti trendu minulého století, zejména druhé poloviny, kdy docházelo k raketovému růstu populace žijící ve městě, se ovšem lidé pomalu vracejí na venkov. Dochází k deurbanizaci, tedy přesouvání z měst zpět do vesnic a menších městeček. Lidé se k přírodě vracejí blíže.

SÍLA VNĚJŠÍHO VLIVU

Mnoho aspektů tedy ukazuje na to, že láska k přírodě je v nás zakořeněna prapůvodně. Jak už ale bylo zmíněno, lidé se od ní postupně v různých dobách odklání. Může mít na jednotlivce vliv i okolí, ve kterém se pohybuje, a prostředí, v němž vyrostl?

Podle některých lidí, kteří se začali přírodě věnovat ve větší míře, měli rozhodně vliv lidé z jejich blízkosti. Ať už šlo o rodiče, učitele na základní škole, kamarády nebo vedoucí z jakýchkoliv výchovných organizací, kteří je vedli k tomu, aby přírodu ochraňovali a vraceli se do ní. Někteří naopak našli cestu v pozdějším věku, i když dříve trávili svůj volný čas jinde a jinak.

Stále narůstající zájem lidí o ochranu přírody, snaha o zachování její čistoty a současné podoby poukazuje na to, že je pro člověka stále důležitým aspektem života, i když možná ne v takové míře, jako byla dříve. Jako celek, zahrnující vše, od počasí až po šum moře, poskytuje lidem nejen duševní rovnováhu nebo ulehčení, ale i mnoho věcí, bez kterých bychom nemohli fungovat, ačkoli je často opomíjíme.

Samozřejmě je vztah mezi člověkem a přírodou jako u většiny věcí individuální. Ne každý musí mít pochopení pro lidi, kteří milují usínat s očima upřenýma k obloze plné hvězd skrz koruny stromů, stejně jako jiní nemusí chápat lásku k ruchu velkoměsta a kouzlu milionu světél. ●

Zajímavé zdroje k tématu:

- www.biofilia.cz
- kniha Raději zešítet v divočině, autor Aleš Palán
- článek o vztahu člověka a přírody: bit.ly/4agQNep
- teorie Ericha Fromma: bit.ly/3VhnELO

ROZKLÍČOVAT EKOLOGICKÉ DOPADY RŮZNÝCH PRODUKTŮ JE VELMI SLOŽITÁ OBLAST A INTUICE ZDE PŘÍLIŠ DOBRĚ NEFUNGUJE, ŘÍKÁ ŘEDITELKA Hnutí DUHA

Greenwashing je praxe, kdy firmy poskytují zavádějící informace o ekologickém profilu svých produktů nebo služeb. Jak ho rozeznat, jaké jsou jeho dopady a proč o greenwashingu můžeme očekávat větší veřejnou debatu, nám vysvětluje Anna Kárníková, programová ředitelka Hnutí DUHA, největší nevládní ekologické organizace v Česku.

AUTORKA KATEŘINA BAROTOVÁ – JUNNO

Rozhovor si můžete v plné délce přečíst na webu časopisu kmen.skauting.cz

Co je to greenwashing?

Greenwashingu je mnoho různých typů. Obecně se jedná o praxi, kdy firma poskytuje zavádějící informace ohledně ekologického profilu svých produktů, služeb nebo firmy jako celku. Ne každý greenwashing je čistě vědomou snahou svézt se na „zelené“ vlně – greenwashing některých, hlavně menších firem, souvisí spíše s neznalostí a snahou reagovat za každou cenu na trend. V posledních letech musí firmy reagovat na narůstající tlak lidí i vlád a ne každá je schopná svoje fungování a komunikaci o něm dostatečně rychle změnit.

EKO TREND MÁ RŮZNÉ SMĚRY – VĚDOMÉ, NEVĚDOMÉ A ZAVÁDĚJÍCÍ

Kdy jsem se pravděpodobně s greenwashingem mohla setkat a nechat se jím natchytat?

Na greenwashing se už natchytal každý z nás, protože rozklíčovat ekologické dopady různých produktů je velmi složitá oblast a intuice zde příliš dobře

nefunguje. Například dlouho očerňované plastové nákupní tašky mohou v konečném výsledku, pokud je používáme opakovaně, vycházet jako ekologicky příznivější produkt než tašky papírové, na které se spotřebuje ohromné množství vody a vydrží méně.

Pro základní orientaci lze aplikovat jednoduché pravidlo – jakmile mám věc na jedno použití, s velkou pravděpodobností nebude ekologicky příznivá.

Proč je greenwashing tak špatný?

Greenwashing vnímám jako poměrně nebezpečný fenomén, protože může podkopávat celkovou důvěru lidí v ekologická řešení. Když má člověk snahu se chovat „zeleně“ a několikrát se natchytá, na další ekologické úsilí se pak může dívat se skepti. Tu si v době razantního nástupu negativních efektů změny klimatu a úbytku biodiverzity nemůžeme jako společnost dovolit.

Firmy greenwashingem navíc zvyšují environmentální dopad, protože lidé pak dávají přednost produktům a službám, které mají větší zátěž než jiné, které do pozitivního PR třeba tolik neinvestují. A konečně – firmy tím dlouhodobě poškozují samy sebe a sou-

kromý sektor, protože pokud někomu prochází greenwashing, investuje peníze do PR místo do změny svého byznys modelu, a tím také znevýhodňuje firmy, které si snížení své ekologické stopy chtějí skutečně odpracovat.

LIMITY FIREM STOJÍ V KONFLIKTU S LIMITY PLANETY

Může být firma upřímně přesvědčená, že se chová ekologicky, i když v celkovém měřítku je opak pravdou?

Spíš bych řekla, že schopnost některých firem přejít na ekologičtější výrobu je omezená. Příkladem může být textilní průmysl a především tzv. rychlá móda, která je jedním z nejvíce znečišťujících průmyslů na světě a je s ní spojená také celá řada sociálních problémů (vykořisťování lidí ve sweatshopech) a porušování lidských práv. Celý byznys model rychlé módy je ale založen na tom, že si lidé kupují ohromná kvanta zboží, protože je levné a nic nevydrží. Pokud můj byznys model stojí na rychloobrátkovém zboží, pak je snaha ho významně ekologizovat v zásadě nemožná. S ohledem na limity naší planety je fér se bavit o tom, jaké typy byznysu nemají v našem světě budoucnost.

V polovině ledna schválil Evropský parlament směrnici EU o greenwashingu. Jaké bude mít dopady? Znamená v podstatě zákaz greenwashingu?

Směrnice obsahuje celou řadu nových pravidel. Například firmy budou muset být schopné doložit svá environmentální tvrzení a zpřístupnit tuto dokumentaci veřejnosti nebo budou moci využívat pouze v EU standardizované certifikace. Lze tedy očekávat snížení počtu eko značek na evropském trhu. Česko má od ledna dva roky na zavedení těchto pravidel do své legislativy a můžeme tak očekávat větší veřejnou debatu o greenwashingu, což tématu jen prospěje.

Jak proniknout do problematiky greenwashingu? Existuje nějaký dokument, kniha nebo profil na sociálních sítích?

Pokud vás zajímají aktuality ke greenwashingu, doporučuji sledovat profil iniciativy NO Greenwashing na LinkedInu. ●



Anna Kárníková

Anna Kárníková je programovou ředitelkou Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic, největší nevládní ekologické organizace v Česku s více než třicetiletou historií. Věnuje se otázkám proměny ekonomického systému a tomu, jak řešit náklady spojené s ekologickou transformací.



JARNÍ ÚKLID PŘÍRODY JE SKVĚLÁ PŘÍLEŽITOST, JAK S KMENEM PODPOŘIT MÍSTNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ ORGANIZACE

Skauti jsou v přírodě jako doma, a proto bychom se měli zabývat otázkou, jaký k ní máme vztah. Je to prostředí, ve kterém vyrůstáme, hrajeme hry a máme z něj zážitky, ale zatěžujeme ho tlakem. I proto bychom neměli být pouze uživateli přírody, ale naopak se stát alespoň na chvíli jejími ochránci.



AUTOR KRYŠTOF CHOURA – KOLUMBUS

Nadšený skautský vedoucí z Plzně. Pořádně neví, co je to volný čas, který tráví všude jinde než doma, třeba na skautu nebo rugby, či hraním divadla.

Stát se ochráncem přírody není složité. Způsobů, jak se odvděčit přírodě za vše, co nám dává, je opravdu hodně. Od pouhého třídění odpadu až k ekoaktivismu. Nejjednodušší je všimnout si přírody v okolí a starat se o ni. Začít lze úklidem blízké řeky, parku, chodníku či lesa, a do budoucna se nemusíme bát, že by naše úsilí ztrácelo smysl. Místa, která potřebují zkrášlit je víc než dost, a proto je důležité vůbec začít.

Nejdůležitější je se úklidu nebát. Možná si lidé představují, že ta práce bude nechutná, plná špíny, smradu a nemocí. Ale opak je pravdou, není se čeho bát, pozor je potřeba si dát akorát na injekční stříkačky. Samozřejmě se člověk trochu zašpiní a tu a tam ho překvapí nepříjemný pach, ale celkově má úklid své kouzlo, což jsme již několikrát zažili.

NEMUSÍME NA NEPOŘÁDEK BÝT SAMI

Náš roverský kmen Narvalů se pravidelně účastní úklidů pod hlavičkou organizace Trash Hero Czech Republic (ig @trashheroczechrepublic). Je to organizace, jejíž fungování je skautům blízké, pracují pro ni totiž dobrovolnický. Každá ze základů, které jsou



obvykle ve větších městech, je závislá pouze na pár nadšencích, kteří vkládají do organizace úklidů svůj volný čas. Celou práci zorganizují, a našemu kmeni stačí pouze přijít. Výhodou uklízet s Trash Hero oproti vlastnímu úklidu je, že podpoříme organizaci, která bude dělat úklidy i potom, co my už dávno ne. Když přijdeme s velkou partou, tak toho společně hodně uklidíme a úspěchem úklidu můžeme nakopnout i motivaci organizátorů.

Organizace Trash Hero se prezentuje jako „energické, dobrovolníky vedené hnutí, které podporuje změny v komunitách po celém světě a motivuje k čištění a prevenci plastového odpadu.“ Základny hnutí jsou v Plzni, Liberci, Českých Budějovicích a dalších 17 městech ČR, ale i v Polsku či Singapuru. Vzniklo ale v Thajsku, kde v roce 2017 dobrovolníci vyčistili první pláže.

Kromě Trash Hero funguje bezpočet podobných organizací a akcí, které vybízejí k úklidu přírody:

Den země je zasvěcen pomoci přírodě. Po celém světě 22. dubna lidé vychází ze svých domovů a účastní se různých akcí či pouze na vlastní pěst pomáhají ekosystému. K tomuto datu se velmi často konají lokální akce. Ale pokud ve vašem městě žádná není, je to ideální příležitost, které se lze chopit. Zorganizovat úklid bude pro středisko hračka!

Uklidme Česko je organizace pořádající úklidy po celé republice a ještě pomáhá dalším lidem s organizací vlastních úklidů. Nejbližší hromadný úklid proběhne na podzim 21. září. Pro zapojení se stačí registrovat a požádat o uklízení balíček, který obsahuje rukavice a odpadkové pytle.

Uklidme svět je kampaň, za kterou od roku 1993 stojí Český svaz ochránců přírody a zaměřuje se na úklid černých skládek. Hlavní úklidový den probíhá na jaře, ale celoročně lze požádat o materiál na úklid a zúčastnit se soutěže fotografií z úklidů.

CO JE NA ODPADCÍCH ATRAKTIVNÍHO?

Dobrovolnický úklid znamená několik hodin se lopotit na ne moc hezkém místě, sbírat odpadky a odnášet pytle. A během toho se snažit do nosu nenabrat smrad. Proč se ale chtít něčeho podobného zúčastnit? Pro mě je to trochu dobrodružství, kdy se vydávám s rukavicemi na místa spojená s odstrašujícími stereotypy. Ale



hlavně to je o partě lidí, se kterou uklízím. Můžeme zjišťovat, kdo je nejsilnější a unese na zádech ten největší pytel nebo vyhlásit soutěž o největší nalezený kus odpadu. Taky potrápíme mozkové závitky při počítání, kolik kilogramů smetí jsme z lesa vynosili. Zkrátka je to smysluplně strávený čas s přáteli, který viditelně pomůže i našemu okolí.

ÚKLID JE PARÁDNÍ PŘÍLEŽITOST PRO KMEN

Vyrazit na úklid může kmen i sám a není to nic těžkého. Vybídnout k tomu může odborka Ekolog:Ekoložka a její bod Pomoc přírodě. Postup je jednoduchý: domluvte den, kdy máte všichni čas, vyhlédněte si místo, které by potřebovalo péči, nakupte velké, pevné pytle a rukavice a vyražte. Je dobré si zvolit místo, ke kterému máte hezký vztah (třeba oblíbený park či potok), práce pak jde snadněji od ruky. Při úklidu je dobré být připraven na setkání s lidmi závislými na drogách a alkoholu – například nalezené injekční stříkačky se dotýkat co nejméně, rukou v rukavici ji vzít a hodit do skleněné zavařovačky. Tu zavřít a zavolat městskou policii, která se postará o bezpečné odstranění.

Úklid přírody opravu není nic děsivého nebo náročného, jen zrovna nevoní. Ale pohled na uklizené místo, hromadu pytlů a fotky „před“ a „po“ úklidu jsou velmi uspokojivé. ●

HRDLIČČIN ZVAL KU LÁSCE HLAS – KDE S KMENEM TO ZAVÁNÍ (NEJEN) PROJEKTY

Naučit se poznávat hlas hrdličky, prožít povznášející okamžik s prvními ranními paprsky na tváři, pečovat o kus krajiny nebo přemýšlet nad vlastním jídelníčkem. I tak může vypadat roverský program, který nám pomáhá v *nalézání vlastního vztahu k přírodě* – jedné z pěti oblastí roverské cesty. Inspirujte se našimi tipy na projekty a výzvy.



AUTORKA **MARKÉTA MUSILOVÁ – BLECHA**
Koordinátorka programových projektů na ústředí Junáka

Příroda nám nabízí nesmírné bohatství, které jako roveři a rangers čím dál hlouběji objevujeme, vnímáme jeho hodnotu, pečujeme o něj.

Učíme se tak s přírodou žít v krásném romantickém (i pevném partnerském) vztahu. Naše chápání přírody by však mělo jít mnohem hlouběji. Máme být schopni v přírodě nejen zdárně (pře)žít, ale vidět ji třeba i při pohledu do našeho nákupního košíku. Pojďme se v tom zlepšovat právě skrze individuální výzvy nebo skupinové projekty!

Jistě jsme v přírodě a o ní zažili mnoho programů a je pro nás skauty brnkačka vymyslet i roverské výzvy nebo naplánovat projekt s kmenem. Přesto ti teď, milý čtenáři, milá čtenářko, přinášíme inspiraci

z databáze na webu rovernet.cz/projekty-a-vyzvy, abychom se mohli neustále zamýšlet, jestli jsou naše roverské aktivity dostatečně pestré. ●

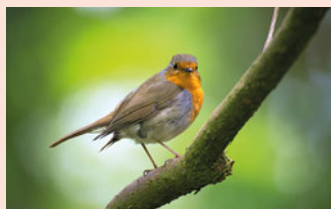
Ptejte se sami sebe: Nesoustředíme se (výrazně) jen na jednu z palet a jinou spíše opomíjíme?

- **život v přírodě:** pobyt v přírodě, poznávání přírody a jejich vztahů
- **vnímání přírody:** hledání krásy a inspirace, vztah člověka a přírody
- **odpovědnost za přírodu:** dopady lidské činnosti na přírodu a péče o její osud

ŽIVOT V PŘÍRODĚ

Hlasy ptáků – výzva

Naučíme se rozeznávat hlasy ptáků, například s pomocí aplikací nebo internetových stránek s nahrávkami. Jednoznačně poznám aspoň pět ptáků podle hlasu i podoby.



Putování po horách – výzva

Během roku projdu některé české nebo zahraniční hory. Strávím v nich minimálně pět dní, z toho alespoň jednou přespím pod širákem, navštívím dvě přírodní zajímavosti a vystoupím na jejich nejvyšší vrchol. Celé putování zdokumentuji libovolnou formou.



VNÍMÁNÍ PŘÍRODY

Východ slunce – výzva

Vyjdu se podívat na nejvyšší horu v okolí na východ slunce.



Roční kalendář s fotkami – projekt

Vytvoříme roční kalendář z fotek přírody, které na našich akcích pečlivě sbíráme. Koncipujeme kalendář tak, aby reflektoval roční cyklus, proměny, krásy a sílu přírody.



ODPOVĚDNOST ZA PŘÍRODU

Měsíc vegetariánem – výzva

Po dobu jednoho měsíce budu jíst pouze vegetariánskou, popř. veganskou stravu. Zároveň si zjistím, jaké jsou dopady živočišné výroby na planetu a pojmenuji si výhody i nevýhody tohoto stravování.



Patronáty – projekt

Zapojíme se se svým oddílem nebo kmenem do projektu *Patronáty* od Skautského institutu a opatrujeme kus přírody v našem okolí.



Napadl tě během přemýšlení o tématu jiný projekt či výzva? Pokud ano, bezva! Vytvoř si vlastní s pomocí Checklistu → bit.ly/kmen_checklist

PRO A PROTI: JE MOŽNÉ DĚLAT VELKÉ AKCE UDRŽITELNĚ?

Slova o udržitelnosti slyšíme z každé strany čím dál častěji. Je to proto, že zmenšení konzumu může vést ke zlepšení života na Zemi. Proto spousta oddílů mění například jídelničky nebo neplýtvá s materiálem, který při činnosti používá. Ale měly by se i velké skautské akce snažit fungovat udržitelně? A nebude to moc omezující? Zeptali jsme se lidí, kteří se tomuto tématu více věnují nebo věnovali.

AUTOŘI FILIP KOMENDA – KLACEK, JAKUB RADAN DVOŘÁK – DUBÍNEK

PRO: POUŽIJME HESLO – „MÉNĚ JE VÍCE“

V první řadě je potřeba zacházet efektivně se zdroji v nejširším slova smyslu. Chceme, aby akce byla opakovatelná a přinesla nejen velký, ale hlavně kladný dopad, a to jak na účastníky, tak na svět jako celek. I proto velké akce musí o udržitelnost usilovat. Pro podporu pilíře environmentálního a ekonomického není na škodu do reality přetavit heslo „méně je více“ – zamýšlet se, s jakým množstvím materiálu a peněz, ale i vzniklého odpadu a dalších negativních důsledků lze akci realizovat. Někdy není možné eliminovat všechny dopady, ale už přemýšlení o nich a jejich redukce je krokem k udržitelnosti.

Zbývá pilíř sociální. Je potřeba se zaměřit právě na prožitky společenství i každého účastníka včetně organizátorů. Pomůže nám splnit cíle materiálně nákladná atrakce, nebo prostý, ale autentický prožitek? Já volím to druhé. Ostatně udržitelnost je vepsána v mnoha podobách v myšlenkových základech skautingu. A inspiraci lze najít také v Příručce udržitelných skautských akcí. Tak hodně (udržitelného) štěstí!

Tomáš Janík – Methan, dříve vedoucí oddílu a střediska, instruktor, nyní zástupce vedoucího střediska, člen Ekoodboru a odboru Skauti na Zemi v zácviku

PROTI: NEMĚLY BY BÝT UDRŽITELNÉ ZA KAŽDOU CENU

V první řadě musí být totiž udržitelné celkově – personálně, ekonomicky a místně. Pořádání velkých akcí je čím dál náročnější pro organizační týmy. Bylo by velkou chybou na budoucí pořadatele klást stále zvyšující se nároky, které bez dostatečné podpory a v situaci personální krize způsobí, že to daný tým raději vzdá, než aby akci udělal. Nedovedu si představit, že ve chvíli, kdy nemám zajištěný program a základní hygienické zabezpečení, musím řešit uhlíkovou stopu akce.

Na Intercampu 2023 se všichni pohoršovali, že se netřídí. Hodnotné plasty (PET lahve) jsou ale v Německu zálohované. Komunální odpad navíc končí ve spalovnách a lehké plasty zvyšují výhřevnost.

V žádném případě nepopírám základní snahu o minimalizaci ekologické stopy, která se stala standardem našich akcí. V tomto máme samozřejmě pokračovat a věc rozvíjet. Ale ne za každou cenu!

Pavel Král – Šupináč byl v týmu OBROKu 09, CEJ 2014 a Intercampu 2016. Od roku 2015 zastupuje Junák v Intercamp Committee a stará se o kontingenty na tuto akci.

NOVÁ SÉRIE

WARMPEACE

SPACÁKŮ SPACER ZAMĚŘENÝCH NA POHODLÍ

Spací pytle řady SPACER jsou podřízeny především nárokům na **osobní komfort** a plnohodnotný odpočinek.



SPACER 300

SPACER 600

LETNÍ
SPACÍ PYTEL



180
195
cm



LEVÝ
ZIP



3,5 l



"H"

KOMOROVÁ
KONSTRUKCE



BÍLÉ KACHNÍ
PĚŘÍ
90/10,
700 CUIN



EXTRA
SPACE



4 °C || -1 °C || -17 °C

by EN13537

Vejitčtý stříh přesouvá nejširší místo spacáku z oblasti ramen do středu těla a tím pádem spáče prostorově neomezuje, neobtáčí se kolem těla a neškrtí. Ve spacáku SPACER se uživatel může během noci převalovat a **pohybovat** nohama i rukama tak, jak pro pohodlný spánek potřebuje.



Konstrukce spacáku předpokládá použití tam, kde si uživatel ve prospěch **komfortního odpočinku** mírně nehospodárné rozměry může dovolit. Pěří má standardně dobrý a pružný loft, který si dokáže udržet i v mírně vlhkém stavu.



3 SEZONNÍ
SPACÍ PYTEL



180
195
cm



LEVÝ
ZIP



7,5 l



"H"

KOMOROVÁ
KONSTRUKCE



BÍLÉ KACHNÍ
PĚŘÍ
90/10,
700 CUIN



EXTRA
SPACE



-2 °C || -8 °C || -26 °C

by EN13537

Běžná životnost kvalitního péřového spacáku činí při správném způsobu používání a údržby několik desítek let.

Pro první desetiletí Vašeho soužití s péřovým spacákem **WARMPEACE** je možné využít garanci výrobce na všechny případné záruční problémy.

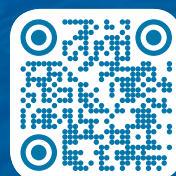
Registrace k záruce a garanci podmínky na: www.warmpeace.cz

www.warmpeaceshop.cz

VYBAVENÍ DO PŘÍRODY PRO KAŽDÉ ROČNÍ OBDOBÍ.

SLEVA **20%**

na každou objednávku při zadání slevového kódu: **SKAUT24**.
Platí do konce roku 2024.



WARMPEACE
SPACER 300

Sloupek inspirace

NEBÁT SE, DÍKY PRÁCI V REDAKCI ČASOPISU

Jsem součástí redakce časopisu Skauting, a to jen velkou shodnou náhod. Po minulém táboře jsem zažívala skautskou krizi a hledala jsem jiné způsoby, jak se zapojit, než jen činností v oddíle. V tu dobu měl Skauting vyhlášený nábor, což jsem zjistila na Zpravodajství. Poté jsem napsala email, stala se součástí redakce a začla má nová roverská služba.

Ze začátku bylo vše úplně nové a skoro s ničím jsem si nevěděla rady. Nevyznala jsem se v tabulce, kde jsou jednotlivá čísla, netušila jsem, kde se zapisuje a nepřipadala jsem si dostatečně kvalifikovaná. Vše se ale časem změnilo a nyní se v tom dobře orientuji. V současné době oponuji články, komentuji je, jak by šly vylepšit a účastním se plánovacích online porad. Možností k zapojení je ale více! Záleží hlavně na iniciativě člověka a času, který chce časopisu věnovat.

Iniciativa je podle mě o něco důležitější než čas. Během fungování v redakci jsem se, kromě novinařských dovedností, naučila být více iniciativní a neustále hledat nové možnosti. Tyto dovednosti budu využívat i do budoucna, protože mám nyní větší chuť zkoušet nové věci, třeba oddílové hospodaření. Vlastně mě díky Skautingu o dost méně tíží představa neúspěchu u věcí, které ve skautu i mimo něj objevuji. Momentálně pomáhám s organizací roverského tábora našeho střediska, jezdím mnohem více na akce jako servis tým, zajímám se o dění v našem městě a jak by šel zlepšit život v něm. Myslím si, že ani jedno z toho bych nedělala před svou zkušeností z redakce.

Pavlaína Votřelová – Pája,
5. oddíl skautek, Stará Boleslav

Sloupek zahraniční inspirace

JAK NA SKAUTSKÉ PRÁZDNINY V ZAHRANIČÍ

Chcete vyrazit s kmenem? Zkuste mezinárodní skautskou akci v Evropě jako účastníci! Čeká vás zhruba týden programu se stovkami vrstevníků a vrstevnic i plánování cesty tam a zpět. Láká vás spíše táboření v zahraničí a kratší výlety po okolí? Tábořiště jsou většinou u mezinárodních skautských základen, které je provozují. Plánování cesty vás opět nemine.

Jste rozhodnutí vyrazit sami nebo ve dvojici a nedáte dohromady více než týden? Vyrazte jako součást International Service Team (IST) na mezinárodní skautskou akci v Evropě. IST jsou dobrovolníci a dobrovolnice, kteří pomáhají organizátorům akce, mají snížený účastnický poplatek a volno na program. Máte více času? Přihlaste se do týmu mladých dobrovolníků a dobrovolnic na mezinárodních skautských základnách. Čeká vás ubytování a strava zdarma, práce i zábava a třeba i cestování po okolí. Obě možnosti jsou většinou, ale ne vždy, pro 18+.

Kde najít, co hledáte

Většinu mezinárodních skautských akcí, základen a tábořišť najdete v naší Mapě možností (bit.ly/mapa_moznosti). Každé místo má svůj popis s kontaktem. Lovit můžete i v Evropské skautské platformě Azimuth (azimuth-we-connect.eu), kde je možné spojit se i s jinými RS. Přihlaste se skautským mailem. Všechny možnosti blíže představuje Mezinárodní skauting na Křižovatce. Na Facebooku Mezinárodní skauting se objevují jedinečné možnosti. Když si nevíte rady, pište na international@skaut.cz.

Markéta Byrtusová,
koordinátorka mezinárodní spolupráce

UMĚLECKÉ OKÉNKO

Sloupek Roverského odboru

HOLA HOLA, JARO VOLÁ

Vstupujeme do části roku, která láká k trávení času venku. S odborem vám přinášíme tipy, jak toho využít.

Zmapování nelegálních skládek: Porozhlédněte se v okolí svého bydliště po černých skládkách, nafotťe je a nahrajte do projektu ZmapujTo (zmapujto.cz) nebo je rovnou označte na radnici.

Zahradničení: Jaro je nejlepším obdobím na zasažení rostlin. Ať už na zahradě nebo na balkóně v truhlíku, vypěstujte si okrasnou květinu, ovoce či zeleninu. Jste-li zahradníci-začátečníci, velice jednoduché je starat se třeba o hrášek nebo ředkvičky.

Stezka Českem: Jedná se o dálkovou trasu po hranicích a středem naší země (stezkaceskem.cz). Není vůbec nutné ji hned projít celou najednou, mrkněte se třeba na etapu nebo dvě poblíž vašeho bydliště.

Deník: Veďte si deník ze svých toulek přírodou. Jakých věcí si při cestě všímáte? Co vás cestou napadá? Jaká místa vás zaujala a čím?

Turistické značení: Na území ČR vede více než 43 tisíc kilometrů značených cest, které značkaři Klubu českých turistů každé tři roky kompletně kontrolují. Zapojte se mezi značkaře a pomozte obnovit a udržovat turistické značení ve svém okolí. (kct.cz)

Hodně štěstí!

Julie Motalová – Julča,
vedoucí Roverského odboru



ILUSTRACE KAI SOTONA – VRABEČEK



PRAXE FEATURE

PRŮVODCE JE PRO RS JAKO ŠVÝCARSKÝ NOŽÍK

Věkově už nezapadám do „škatulky RS“. Roj světlušek jsem předala mladší dvojici, ale do starého železa se mi ještě nechce. Když jsem přemýšlela, jaký další krok na mé skautské stezce je ten pravý, stát se dospělým průvodcem byla jasná volba.



AUTORKA **ANNA VAŘEKOVÁ – BARBIE**

V Říčanech vede roverský kmen Diversity, pro větev Kafename působí jako dospělý průvodce. Je v organizačním týmu Mikulášského víkendu a užívá si i zapojení u Zahraničního odboru.

PRŮVODCE MŮŽE JE MULTIFUNKČNÍ

Na skautské Křižovatce se dozvíme, že dospělí ve skautingu hrají roli průvodců mladých lidí. A to nejen v oddílech mladších členů, ale i u RS. Stále jsou totiž výchovnou kategorií a platí pro ně všechny body skautské metody – včetně přítomnosti dospělého průvodce. V čem však tkví jejich role? Asi bude trochu jiná, než je tomu u mladších členů. Přesto to základní poslání zůstává stejné. Dospělí průvodci jsou osoby, které roverům a rangers nejen ukazují cestu, ale také jim pomáhají, podporují je a povzbuzují.



To jiné je, že mají průvodci v roveringu dvojí podobu:

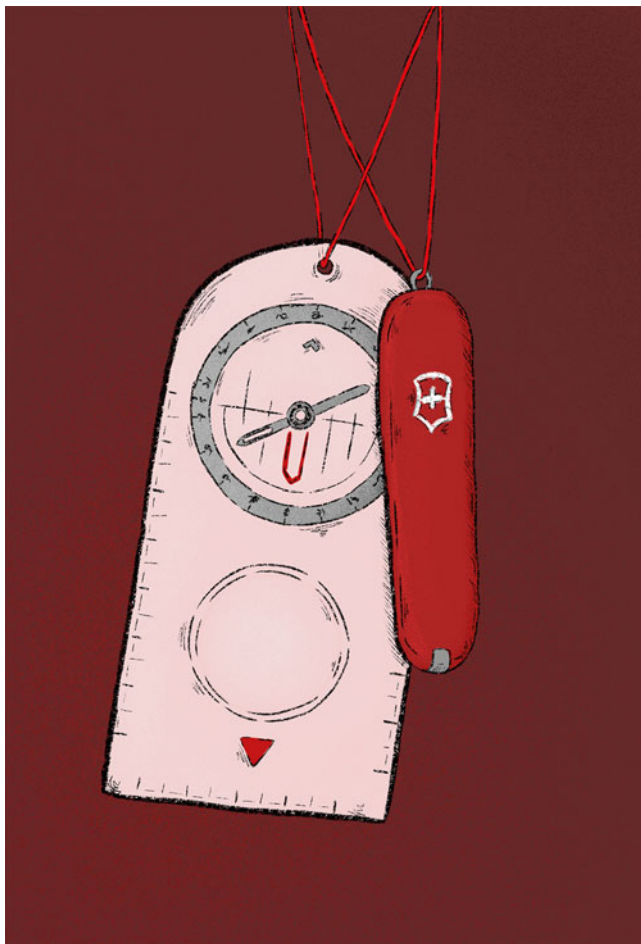
a) průvodce společenství; b) průvodci jednotlivých RS – říkejme jim třeba „mentoři“. Vztah mentora a RS je intenzivní, probíhá „jeden na jednoho“ a jde v něm o individuální rozvoj mladých RS. Více vztah mentora a mladšího, putujícího RS, přibližuje ilustrace:

PRŮVODCE SPOLEČENSTVÍ JE MULTIFUNKČNÍ

Průvodce společenství je někdo, kdo bdí nad roverskou skupinou jako celkem. Tento člověk může být zároveň i „mentorem“ jednotlivců (třeba i více z nich). Tyto dvě role se tedy nevyklučují, někdy se skvěle doplňují. Ale nemusí mezi nimi být rovnítko.

Role dospělého průvodce (DP) může spočívat v moderování skupiny, kontrole bezpečnosti aktivit nebo třeba v podpoře vzdělání jednotlivých RS. Správný DP je podle mého názoru velmi multifunkční, stejně jako švýcarský nožík – má přehled o aktuálních vzdělávacích i seberozvojových kurzech, umí připravit městskou šifrovačku nebo zorganizovat noční přechod hor, ví kdy naslouchat a kdy poradit, a umí nabídnout vhodné řešení mezilidských konfliktů. A roverské společenství se může spolehnout, že má po kapsách bonbony a vodu, když dochází síly.

Průvodce roverského společenství potřebuje umět používat své měkké dovednosti pro podporu jednotlivců. Měl by být osobou, která je schopna poradit při řešení složitých situací v životě. Zároveň ale zná své limity, ví, kdy může poskytnout radu sám a kdy je lepší k řešení přizvat jiné, zkušenější nebo učenější osoby. Být DP není jen o empatii a podpoře. Průvodce roverského kmene má chápat význam roveringu, aby jeho myšlenky mohl předávat dál. Měl by sledovat aktuality v roverském světě, přečíst si roverskou metodiku, seznámit se s novým roverským programem, sledovat roverské síť a Rovernet.cz a hlídat, zda se „jeho“ putující roveři a rangers rozvíjí ve všech pěti oblastech roverské cesty.



Vychovatel, podporovatel, animátor programu i vzdělavatel, který poradí s výběrem vhodných kurzů, skautských i seberozvojových. Taková je role DP v oblasti rozvoje RS a kmene. Cílem této snahy je, aby byli RS připraveni: y k dalšímu zapojení v organizaci, nejen u vedení oddílu, ale třeba i různých správcovských a zpravodajských funkcí. Moc zkušených průvodců spočítá v tom, že pokračují v ukazování přirozeného důsledku, který by RS měli: y znát již ze skautských let. DP pomáhá k pochopení rozhodnutí, která kmen udělal, a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu, aby jejich cesta vedla stále správným směrem.

PRŮVODCE JE BUZOLA

DP musí mít jasno, kam rovery a rangers na skautské cestě vede. K nalezení správného směru mohou průvodcům pomoci roverské kompetence, které jsou definovány jak pro putující (mladší), tak pro provázející (starší) rovery. Putující RS by se měli: y podílet na vytyčení směru, kterým se na své skautské cestě vydávají. Jejich průvodce by měl v tento moment sloužit jako buzola, pomoci jednotlivci držet nastavený směr a hlídat, že RS na cestě nezabloudí.

Pro provázející rovery a rangers, kteří již mají lepší představu, co od své roverské budoucnosti čekají, může průvodce sloužit jako nouzový turistický přístřešek. Jeho role je být jistotou, že jsou RS na své cestě podporováni: y a mají kde požádat o pomoc, pokud ji budou potřebovat, do hledání cesty by však již zasahovat neměl.

PRŮVODCE JE INFORMAČNÍ NÁSTĚNKA

Každý DP má vlastní metody, jak držet prst na tepu doby a mít dostatečný přehled o aktuálních trendech a výzvách vhodných právě pro jejich roverské společenství. Já inspiraci hledám převážně na internetu.

Svatým grálem je pro mě Zpravodajství (zpravodajstvi.skaut.cz), kde se dozvím novinky o věkových kategoriích, trendy ve výchově i programu. Najdu zde roverům a rangers, které vedu, příležitosti k zapojení se do skautských workshopů nebo i větších akcích. Hlídám tu i informace o jiných aspektech vedení oddílů jako jsou e-přihlášky nebo STS, zkrátka všechny technické věci, se kterými občas starší RS potřebují poradit.

Na Facebooku (FB) ve skupině Skautforum je skvěle vidět, jaká témata zrovna hýbou světem skautských činovníků, a diskuze zde jsou ve většině případů podmětne a nabízí nové pohledy na činovnictví, což je zajímavé nejen pro mě, ale i pro „můj“ roverský kmen.

Zdroj inspirace také poskytují FB stránky jednotlivých Skautských institutů, které každý měsíc nabízí mnoho různých zajímavých programů od keramiky přes jógu až po diskuze nebo společné deskovky.

Mně osobně se osvědčili webové stránky chystamprogram.cz, kudyznudy.cz a goout.net. Hledám na nich nápady na inspirativní programy pro putující RS, zajímavá místa na výpravy, aktuální výstavy, které podporují skautské myšlenky nebo možnosti na jiné společné zážitky. Jistě nabijí inspiraci i vás!

Abych nebyla sama, kdo si všech inspirujících aktualit užívá, vydávám pro roverské společenství e-měsíčník, kde najdou přehledně tipy a možnosti na programy z výše jmenovaných zdrojů na jednom místě. Do našeho měsíčníku přidávám informace o přihlašování na větší skautské akce, podle aktuální situace pak doplňujeme e-časopis o další zajímavé informace. Během března například obsahoval zprávy o Měsíci čtenářů a akcích nejbližších knihoven, na které mohou roveři a rangers vyrazit. Takovou nabídku programu si nemusí vymýšlet sami, ale mají ji hezky připravenou a podílí se na ní.

KDO BY POTŘEBOVAL PRŮVODCE?

Je dospělý průvodce naprostou nezbytností pro funkční roverský kmen? Pokud už roverský kmen funguje a naučil se společně postavit každé překážce, není nutné snažit se roli průvodce společenství někomu přidělit. Pravděpodobně již máte bohatší zkušenosti s rovingem, a to je velká příležitost, aby se z vás stali např. průvodci „mentoři“ pro mladší „putující“ rovery a rangers.

Pamatujte však na to, že průvodce roverského společenství je užitečnou, až nezbytnou, podporou pro skupinu, která právě přechází od skautů

a skautek do roverského světa. I ve chvílích, kdy společenství zvládá program organizovat samostatně, je pocit bezpečí, který může průvodce poskytnout, velmi důležitý během získávání vlastních zkušeností.

Průvodce jednotlivců je naopak velmi žádoucí. Zejména pokud stojí samostatně jako „single RS“ bez svého společenství. Úlevou může být fakt, že tuto roli nemusí zastávat vůdce roverského kmene ani člověk ze stejného střediska. Průvodcem může být klidně oddílový vedoucí, starší rover či rangers, instruktor z roverského kurzu apod. Zkrátka každý, komu RS věří, že je na cestě rovingem podpoří a bude zdrojem informací i inspirace.

Pokud nevíš, kde takového průvodce hledat, naskenuj QR kód u článku a poslechni si, koho můžeš oslovit a co s danou osobou řešit během prvního setkání ohledně průvodcování.

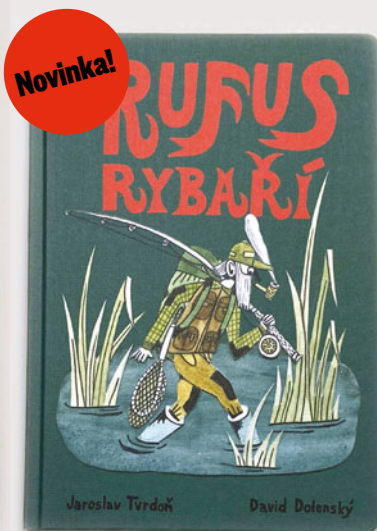
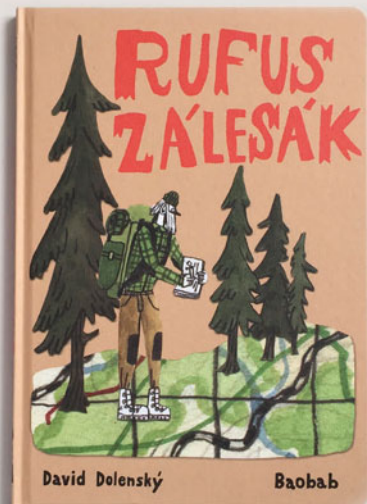


STÁLE CHCI BÝT U TOHO

Když jsem přemýšlela, co chci ve skautingu ještě zažít a jak mohu naplnit roverské heslo Sloužím, tak stát se dospělým průvodcem byla jasná volba. Roving je pro mě z velké části parta, se kterou skauting prožívám. Být „dospělákem“ svého kmene je pro mě osobně mnohem smysluplnější, než vzít na sebe třeba roli výchovného zpravodaje. Být průvodce mi dává příležitost sledovat, jak členové mojí roverské větve postupně rostou, objevují nové životní etapy a nebojí se pokořit neznámé výzvy. Být u toho když začínající RS hledají svůj skautský sen a když se jim podaří tento sen naplnit, je jedna z nejlepších možností skautingu, kterou jsem měla možnost zažít. ●

FOTO ONDŘEJ ŽÍŽKA – JEŽEK

inzerce



Rufus bydlí ve městě, ale jeho kostkovaná košile voní jehličím, kouřem táboráků a ostružinovým čajem. I když je to moderní zálesák, dává přednost křesadlu před zapalovačem a jeho vousatou bradu často zdobí zahnutá fajfka. Je to skvělý průvodce, který ví, kde hledat nejčistší studánku, k čemu se hodí březová kůra a také z kterého lišejníku se dělá nejlepší zálesácká polévka. V nové obrazové knize vyrazí Rufus na ryby, a spolu s ním objevíme kdejaké romantické zákoutí a přiučíme se rybářskému umění!

baobab-books.net

VALNÝ SNĚM NABÍDL KRÁSY OLOMOUCE, SPÁNKOVÝ DEFICIT I DEBATU O ALKOHOLU

Hanácká metropole hostila během třetího březového víkendu více než 500 skautů a skautek, kteří se sjeli nejen z naší republiky, aby rozhodovali o blízké i vzdálené budoucnosti Junáka na Valném sněmu. Kromě této reportáže jsme psali i živě online. Čtěte zde: tinyurl.com/rksnem.

AUTORKA **MARIANA VAŘEKOVÁ – MAII**

Páteční podvečer je v olomouckých tramvajích trochu plnější než obvykle – skautští vedoucí, RS a dobrovolnictvo se totiž dopravuje na Výstaviště Flora, na místo konání sněmu. Je zahájen starostou Junáka Josém, který svým projevem oslovuje asi 420 přítomných delegátek a delegátů. V těsné návaznosti je schválen sněmovní řád, kde si přítomní vyzkoušeli hlasování. Závěr večera patří zprávám o činnosti jednotlivých orgánů, bratr Vrána svým příjemným hlasem několik delegátů i uspal.

Po konci pátečního jednání se účastnictvo, které rovnou nejde spát, vydává prozkoumávat Olomouc a její krčmy, hospody nebo Skautský institut. Ve finále ale všichni uléhají do svých spacáků.

V sobotu toho máme spoustu na programu. Hlavním sálem se ráno rozeznívají tóny státní hymny a druhý den sněmu začíná. Slovo si bere například Bilbo s Rozárkou, aby nám představili vývoj českého skautingu za poslední roky. Skauting se pořádně rozrůstá!

V dopoledních hodinách se slova ujala například i Diana Slabu – místopředsedkyně Evropského skautského výboru. Ve vlídném projevu nám sděluje, že čeští skauti jsou majákem pro ostatní organizace, a že WOSM je na nás hrdý. V odpoledních hodinách se věnujeme Strategii 2030, tedy tématům, kterými se bude zabývat Náčelnictvo v nejbližších šesti letech. Kromě jednání je sněm proložen i doprovodným

programem, kterým je například komentovaná prohlídka Olomouce, přednáška o archivnictví nebo návštěva radniční věže.

V průběhu večera a noci se postupně představovali kandidáti a kandidátky na ústřední pozice, které zvolíme v neděli dopoledne.

ALKOHOL A CUKR JAKO TÉMA SNĚMU

Po noci (při které někteří spatřili UFO) nastává čas na vyfasování volebních lístků, kterými za malou chvíli rozhodneme o tom, kdo bude zvolen do pozic ústředních orgánů. Po volbách zbyval čas na poslední témata, jedním z nejžhavějších byl „Alkohol na skautských akcích“. Tento bod byl pro delegáty a delegátky natolik významný, že řada z nich neváhala na mikrofon doplnit své poznámky a připomínky. „Pokud zakazujeme alkohol, měli bychom také zakázat i jiné legální psychotropní látky, například cukr,“ zněla jedna z nich. Při hlasování byly návrhy týkající se alkoholu drtivě schváleny a očekávám, že toto téma nyní bude hojně komunikováno ústředními orgány.

Po posledních návrzích se konečně dozvídáme, kdo bude do příštího sněmu zastávat jakou pozici, což se můžete dozvědět na skautské křižovatce. Kolem oběda 17. Valný sněm Junáka skončil, já mířím k domovu a už nyní se těším, až se zúčastním dalšího sněmu za tři roky! ●

CO SE SKRÝVÁ ZA OBJEKTIVEM SKAUTSKÉHO FOTOGRAFA?

Nabízí se jednoduchá odpověď. Skautský fotograf. Ale je to tak jednoduché? Určitě ne. Focení na skautských akcích se stává nedílnou součástí naší činnosti. Přeci jen, skautské prostředí je velice fotogenické. Kroje, ohně, západy a východy slunce, úsměvy a spousta dalších atributů, které skauting nabízí a dají se zachytit na fotoaparát. Pojďme se na skautské fotky, fotografie a fotografky blíže podívat.



AUTOR **FILIP KOMENDA – KLACEK**

Skautuje v oddíle v Úštěku, kde již rok fotí na výpravách a táborech. Fotky dává na oddílové sociální síti. Jeho fotky se také objevují v časopise Skauting.

ŠÁTEK A FOŤÁK

Pokud jste byli na nějaké větší skautské akci, určitě jste si všimli skautů a skautek – často se servisáckým šátkem – kteří na krku měli pověšený fotoaparát. A možná jste si jich ani nevšimli, ale potom jste se viděli na instagramovém příspěvku dané akce, popřípadě ve fotobance. Nemuselo jít o velkou akci, fotografie vznikají i na „nižší“ úrovni například u oddílů a kurzů.

Pokud se podíváme na fotobanku z NSJ 2023, obsahuje 6224 fotek od několika fotografů. „Týmy fotografů jedou v poloprofesionálním režimu, jsme zvyklí odevzdávat fotky ještě ten den, kdy je nafotíme,“ hodnotí Matěj Šafránek – Mates, který v týmu fotografů NSJ byl. To jsou slušná čísla a spousta zachycených vzpomínek.

Častěji se spíše setkáme s fotografiemi z menších počinů, jako jsou výpravy, závody, kurzy a jiné skautské akce. Například oddíly – v dnešní době má skoro každý oddíl sociální síť nebo webové stránky, případně obojí. Na nich se dozvíme základní informace o oddíle, ale co by to bylo bez fotek? Smějíci se děti, příroda, skautská atmosféra a další.



MÁ TO SMYSL?

Když narazíme na oficiální stránku Junáka – českého skauta (skaut.cz), mimo banner s logem našeho skautského hnutí a lišty se záložkami *pro rodiče*, *kontakty* apod.; uvidíme fotku dětí při hraní hry, v zátiší vidíme podsady a les. Taková skautská idylka. „Fotky nám pomáhají propagovat skautské aktivity a inspirují další lidi k účasti a posilují naši komunitu,“ hodnotí využití fotek při propagaci Václav Pisinger – VaPi, fotograf ze staroboleslavského oddílu. První dojmy lidí, kteří si o skautingu něco hledají, tedy často pochází z fotek.



V organizaci máme také interní propagaci – hlavně z akcí. „Já si práce fotografů také cením, bez nich by nebyla propagace tak pěkná a zábavná, a navíc, koho nepotěší vidět sebe nebo své kamarády na účtu nějaké ze skautských akcí?“ říká ke spravování sociálních sítí Mariana Vařeková – Máňa, členka komunikačního týmu MiQuiku.

Fotobanky jsou možná dnešními kronikami oddílů, a ještě navíc často dostupné i široké veřejnosti, hlavně rodičům. Mariana Vařeková – Máňa dodává: „Pevně věřím, že i rodiče mají skautské fotografie rádi, protože aspoň tuší, co se na průměrné výpravě odehrává, což je důležité, aby tam své dítě vůbec znovu poslali.“ Nechci ale upozadovat kroniky, ty mají také své kouzlo.

Rád bych zmínil nostalgickou hodnotu fotek, na které se shodují všichni citovaní fotografové. Když jsem si před skoro rokem dohledal naši oddílovou fotobanku a našel složku tábora, kde jsem skládal skautský slib, vrátila se mi spousta vzpomínek, které díky fotkám nezapomenu a tento můj velký skautský milník si budu moci vždy připomenout. „Na velkých akcích jsou to právě fotky a videa, která nejlépe dokážou navodit vzpomínky, které všichni máme,“ říká Mates k velkým akcím, „a v tom je vlastně ta krása.“ Máňa sdílí stejný názor: „Kolikrát se člověk rád poohlédne za uplynulou akcí a ty momenty z fotek jako by prožil znovu.“

Další rovinou fotek je využití při zpětné vazbě. „Snímky, které někdo vyprodukoval, mohou sloužit jako nástroj pro zpětnou vazbu a nabrání zkušeností,“ vnukl mi tento pohled na fotografie VaPi. „Procházení starými fotkami nám může umožnit zhodnotit naše akce, připomenout si úspěchy i neúspěchy a hledat způsoby, jak se zlepšit,“ popisuje VaPi, jak využít fotky ke zpětné vazbě.

Fotky mají velkou sílu, jak pozitivní, tak bohužel i negativní. Ke zveřejňování fotek dětí k účelům propagace v organizaci je potřeba mít potvrzení od zákonných zástupců dítěte. Toto potvrzení je spojeno s přihláškou mladšího člena. Bez potvrzení je jakékoliv uveřejňování fotek s obličejem dítěte zakázané. Dále je potřeba dávat si pozor na samotné fotky. K účtům oddílů mají často přístup i jiní lidé než jen rodiče dětí. Fotky, které zveřejníme, může vidět vlastně každý. Proto je důležité přemýšlet nad tím, co na nich je. Aby fotky nemohly dětem způsobit nepříjemnosti, jako je například posměch od vrstevníků.

SKAUTSKÝ FOTOGRAF JE TAKÉ JEN ČLOVĚK

Každý vypadá jinak, má jiný styl fotografie a spoustu dalších odlišností. Ale hlavně to jsou skauti a skautky, kteří procházejí skautingem s myšlenkou, že zachytávat momenty má smysl, a proto to dělají.

„Začal jsem fotit asi v patnácti letech, skautsky hlavně tábory,“ popisuje své začátky Mates. „K prvnímu focení na větší akci jsem se ale dostal na Navigamu 2022, kam jsem se jako fotograf vůbec nevypravil,“ líčí Mates svůj vstup do světa skautských fotek, „pár fotek jsem ale udělal, seznámil jsem se s komunitou fotografů a celé mě to nadchlo.“ A od té doby můžeme Matesovy fotky z akcí vidět na různých platformách.

Máňa se narozdíl od Matese s foťákem seznámila dříve. „K focení jsem se dostala skoro až omylem, protože jsme doma měli foťák, už když jsem byla malá,“

sdílí Máňa. Ke skautskému focení se dostala díky výše citovanému Matesovi, který ji inspiroval se konečně tomuto umění naučit. „Takže, díky Mates!“ vzkazuje.

Před zhruba pěti lety se k focení dostal i VaPi. „Zjistil jsem, že foťák je mým dobrým parťákem na dobrodružných cestách,“ říká skoro poeticky VaPi. Tedy nezáleží na tom jak začnete, ale že začnete.

PŘIDEJ SE K NÁM

Komunita skautských fotografů je rozprostřena po celé republice. Tvorbu některých můžete vidět ve skautských časopisech, třeba fotky od VaPiho, tvorbu Matese lze vidět na sociálních sítích Junáka a Máni fotky hlavně na stránkách MiQuiiku. „Focení na velkých skautských akcích je také velká pracovní zkušenost, začínající fotografy to posune a skryté talenty mají možnost předvést, co v nich je,“ ukazuje přesah Mates. „Mnozí z nich se potom vypracují na profesionály,“ dodává.

Trochu profesionálněji v Junáku funguje Skautský audio-video tým (SVAT). „SVAT je uskupení skautů a skautek, kteří věnují část svého volného času skautingu trochu jinak,“ stojí na jejich webu.

Díky focení se může člověk dostat na zajímavá místa. Mates se třeba dostal na Světové skautské jamboree v Jižní Koreji. „Video, které se nám společně s Doktorem povedlo natočit, si pouštím pořád dokola, i teď po více než půl roce,“ hodnotí video (bit.ly/rk_ws2023), které navozuje skvělou atmosféru, jakou určitě jamboree mělo.

Pokud také přemýšlíte, že začnete fotit, na začátku vaší cesty může pomoci Odborka Fotograf/Fotografka. Pomocí této odborky, po jejímž splnění dostanete hezkou oranžovou nášivku, se naučíte základy ovládání techniky, samotný průběh vzniku fotografie, práci s fotkami a další dovednosti, které se vám k focení budou hodit. Samozřejmě po splnění



odborky nebudete profesionální fotografové – je to běh na dlouhou trať. „Stále si uvědomuji, že se s foťákem stále plně neznám a každou chvíli objevuji nové funkce,“ uznává Máňa.

Procházet svoji SD kartu po skautské akci, na které člověk fotil, a koukat na úsměvy skautů a skautek při různých činnostech, stojí za to. A pokud fotky vykouzlí úsměv na tváři i několik let po pořízení – což určitě ano – má to smysl. Ale občas je lepší nechat focení stranou a užít si danou chvíli, to už si musí každý rozhodnout sám. Jediné, co je potřeba, je mít zařízení, na které vše zachytíte, a chuť do nové činnosti. „Fotografie i videa jsou tedy multifunkčním prostředkem obohacující naše, nejen, skautské životy,“ dodává hezkou uzavírací větu VaPi. Takže je na každém, jak se k nim postaví a zda se třeba vydá na jinou skautskou cestu – focení. ●

Kde najít inspiraci

Odborka Fotograf/Fotografka – odborky.skaut.cz/fotograf/
SVAT – svat.skauting.cz
Matěj Šafránek – Mates (@seedfik) – bit.ly/seedfik
Mariana Vařeková – Máňa (@nevim.co.fotim) – bit.ly/nevim-co-fotim
Václav Pisinger – VaPi (@vena.vapi) – bit.ly/vena-vapi
Skauttalk s fotografem Pešlem – spoti.fi/4aPB2eJ

VYTRVAT, NEZLOMIT SE A NAVŽDY ZŮSTAT SKAUTEM: JAK NÁS PŘÍBĚHY SKAUTSKÝCH HRDINŮ OVLIVŇUJÍ DNES A CO SI Z NICH MŮŽEME VZÍT?

Skautská historie je často využívaný pojem. Co se ale skrývá za letopočty, jmény a přezdívkami? Příběhy plné větších i menších hrdinských činů, které stojí za to poznat: bojovat proti režimu, který omezuje svobodu, nikdy nezradit své blízké, podívat se zlu do očí a nenechat ho zvítězit nebo čelit smrti s hlavou vztyčenou. To vše vyžaduje odvalu, hrdinství a nezlomného ducha.



AUTORKA **DAISY PODLUCKÁ**

Daisy pochází ze 30. dívčího brněnského oddílu a 6. roverského kmene Caudata. V oddíle se zabývá skautskou ideou, převážně slibem, a také skautskou historií, která ji vždy fascinovala.

Hrdinství – slovo, které v nás evokuje vlastnosti a osobnosti mytických či fiktivních hrdinů: kuráž, spravedlnost, chrabrost, statečnost, odvala a nebojácnost. Tyto vlastnosti a spousta dalších s nimi sdílí reálné osobnosti naší skautské historie.

Během našeho života se ve skautu seznámíme jen s některými ze skautských hrdinů. Většinou jsou to zakladatelé či velké osobnosti. Není pravda, že by jich bylo málo a jejich příběhy by se měly opomíjet, ale zajímaví jsou také ti, jejichž příběhy nejsou v oddílech vyprávěny často.

VESELÁ MYSL JE TO NEJSILNĚJŠÍ, CO MÁME, A MŮŽE NÁS DRŽET NAD VODOU, KDYŽ NIC JINÉHO NEZBÝVÁ

Eva Tausiková (1927–1944) byla běžnou dívkou, která by dnes zapadla do jakéhokoliv oddílu. Byla označována za statečnou, kamarádkou a chytrou. Definující se pro ni staly její veselost a optimismus.

Stejně jako další židy i ji potkal za druhé světové války tragický osud. „Všichni brečeli, jen Eva ne. Eva byla tak statečná. Říkala: ‚Nebojte se, já se neztratím, já vám budu pořád psát,‘“ uvedla Miroslava Linhartová, Evina příbuzná a kamarádka z dětství.

V pouhých patnácti letech čelila nepředstavitelným hrůzám se vztyčenou hlavou a prokázala tak svoji hrdinskou statečnost. Dva roky strávila v Terezíně. Poté byla deportována do Osvětimi, kde na ní německý doktor zkoušel různá očkovaní a vystavoval ji smrtelným nemocem. Eva dlouho vzdorovala, ale nakonec podlehla, pravděpodobně tyfu. Do posledních chvil však věřila, že se vrátí domů.

NEZLOMNOST A LOAJALITA KE SVÝM PŘÁTELŮM, BRATRŮM SKAUTŮM A SESTRÁM SKAUTKÁM

Jiří Lukšíček (nar. 1933) – Rys je skaut pocházející z Prahy. Za komunistického režimu skautoval v ilegality pod střediskem Ostříž. Podílel se na distribuci

protirežimních letáků a na sabotáži s cílem narušit cvičení Lidových milicí.

Když se StB snažila dopadnout členy Ostrříže kvůli zbráním, které schovávali, chytili i Ryse. Báł se, že by důstojníci našli pistoli, kterou měl schovanou v bytě u rodičů, a tak začal radši s StB spolupracovat. Ani přes souhlas ke spolupráci však na své blízké nikdy nedonášel a o všem, co se událo při výsledku, jim pověděl.

Protože s komunisty nespolečně pracoval, poslali ho na šest let do pracovního tábora. V lágru zažil věci, které by běžného člověka zlomily – od krutých životních podmínek až po šikanu od dozorců. Rys to vše vydržel. Sám uvádí: „Psychicky nás už nemohlo nic zlomit. Co by nás mohlo zlomit? Člověk to musel překousnout. Prostě musel.“

ODVAHA POKUSIT SE O ÚTĚK I PŘES NEZAMĚNITELNÝ RACHOT PALBY KULEK

Antonín Pachl (1910–1944) byl skautem a učitelem z Uherského Hradiště, působil také v odboji proti nacistické okupaci. Jednou pro něj uprostřed výuky přišlo gestapo. I když věděl, že to mohlo dopadnout mnohem hůře než zatčením, neváhal a vzal nohy na ramena. Jak sám uvedl v dopisech, kdyby neshodil zimník a tím na sebe neupozornil, útěk by byl úspěšný.

Po zatčení prošel celkem dvanácti věznicemi. Avšak žádné vězení nezvládlo udržet jeho nezlomného ducha. Psal odtud své rodině tajné dopisy a básně. Z dopisů nezmizela jeho osobitost. „Odvedli mě do auta za nadávek ‚Ty český pse, ty české prase‘ a podobných výplodů německé jemnosti a kultury,“ popisoval Antonín v tajném dopise své zatčení.

Vzdorovitý přístup vůči nacistům ho nikdy neopustil. Kvůli příšerným hygienickým podmínkám ve věznicích se nakazil tuberkulózou. Své nemoci podlehl ve vazbě na Mírově. Stejně jako Eva Tausiková se už konce války nedožil.

Eva, Rys i Antonín byli zpočátku jako my – skautovali ve svých oddílech a řídili se stejnými zákony a slibem. V klíčových okamžicích svých životních příběhů ukázali, co jim daly skautské hodnoty. Když šlo do tuhého, věděli, na čem ve skutečnosti záleží, nenechali se zlomit a stáli si za svým přesvědčením.

I přesto, že se nenacházíme ve stejně závažných a těžkých situacích jako oni, je toho spousta, co si můžeme z jejich příběhů vzít. Správné volby často nejsou ty nejlehčí, avšak za ně je potřeba se postavit.

Můžeme se jimi inspirovat a předávat jejich příběhy dále v našich oddílech, aby nezůstaly zapomenuty. To nejmenší, co můžeme udělat, je se s jejich příběhy seznámit. Můžeme se na sobě snažit dále pracovat a aspirovat, abychom byli tak stateční, nezlomní a nebojácní jako oni.

Díky jejich příběhům je naše hnutí dnes takové, jaké ho známe, a to je důležité si pamatovat. Jejich hrdinství nám dnes a denně připomíná potenciál skautského hnutí – potenciál konat dobro i přes strhávající proudy zlosti a nenávisti. ●

Příběhů skautské historie je opravdu mnoho a rozhodně stojí za to si je přečíst. Kromě skautských kronik je můžeme najít například skrz projekty *Hrdinové války* a *Paměť národa*, které byly při vytváření tohoto článku použity.



Hrdinové války mapují příběhy padlých skautů za druhé světové války.

Paměť národa zpracovává spoustu životních příběhů, mezi nimi i mnoha skautů.



JAK VYPADÁ TROPICKÝ SKAUTING NA SRÍ LANCE

Srí Lanka je jihoasijský ostrovní stát nacházející se v Indickém oceánu. Sloni, čajové plantáže, buddhistické chrámy... S tím vším se na Srí Lance můžete setkat. Stejně tak ale můžete narazit na místní skauty scházející se v doupatech a zuřivě plnící výzvy všeho druhu.



AUTORKA **DAGMAR MACHOVÁ – TACO**

Rádkyně družiny v olomouckém oddíle světlušek. Ráda objevuje, jak to chodí u oddílů v jiných městech či zemích. Světový rozměr skautingu a propojení lidí napříč státy vnímá jako velmi důležitou funkci skautské organizace.

Zdrojem všech informací v tomto článku je osmnáctiletý srílanský skaut Omindu Hewapathirana. Se skautingem přišel do styku poprvé v osmi letech, kdy ho maminka přihlásila do oddílu vlčat, fungujícího při jeho základní škole. Omindu nebyl nijak zapálený skaut, do oddílu chodil jen proto, že to bylo přání jeho rodičů. „Skaut mě v té době moc nebavil, všechny vlčácké odborky za mě dělala máma. Upřímně, ono to je tak, že ve vlčatech ty úkoly plní spíš rodiče než děti,“ vzpomíná Omindu.

Když ve svých deseti letech změnil školu (na Srí Lance je druhý stupeň součástí střední školy), přestoupil zároveň do skautského oddílu Ananda College. Teprve zde ho skauting začal naplňovat a pochopil, jaký má přínos do jeho života.

JAK VYPADÁ ODDÍLOVÁ ČINNOST?

Skauting má na Srí Lance poměrně tradiční podobu. Každý oddíl se může zaměřovat na něco jiného, důraz je však kladen na vědomosti a dovednosti týkající se uzlování, vázaných staveb, orientace v mapě nebo nástupů a správného pochodování, které má striktní pravidla. Také krojový řád je velmi přísný, například je nepřijatelné nosit nevyžehlený kroj.

Omindův oddíl má schůzky každý týden na tři hodiny. Po úvodním uvítání a krátké modlitbě následuje takzvaná inspekce neboli nástup, při kterém probíhá zkoušení členů ze znalostí skautských vědomostí. Samotný program bývá rozčleněn do bloků, ve kterých starší skauti učí ty mladší. Na závěr je čas na hry a zábavu. Každý skaut si vede povinně svůj deník a pravidelně přispívá do družinové kroniky určené pro oficiální záznamy všech akcí.



VSTUPNÍ BRÁNA DO TÁBORA

Zajímavostí je, že se každý týden setkává společně celý oddíl (družinové schůzky probíhají pouze jednou za čas v rámci bloků programu). Ananda College je velký oddíl, čítá okolo dvou set skautů, velikostně tedy spíš odpovídá našim střediskům. Jistě vás napadne, jak musí vypadat klubovny pro tolik lidí. Místa setkání tamní skauti nazývají doupata a patří k nim velké venkovní prostory, které se mohou vzhledem k tropickému klimatu země využívat celoročně.

Velké množství oddílů působí jako součást škol. Každý oddíl má vlastní šátky i stany ve svých barvách, v případě školních oddílů v barvách školy. Tyto barvy jsou zpravidla zakomponovány do velkých dřevěných bran, které zdobí vstupy na tábořiště.

Tábory na Srí Lance fungují zcela odlišným způsobem, než jak jsme zvyklí u nás. Většinou jsou koncipovány pro velké množství lidí, pro nás tedy mohou působit spíše jako velký skautský sraz. Netáboří se v přírodě, ale ve městech na školních pozemcích, v parcích nebo na jiných velkých prostranstvích.

Nocuje se ve velkých hangárových stanech, ale až od vyššího věku, vlčata ve stanech nespí. Proto první táboření ve stanu bývá velkou událostí a i Omindu na něj vzpomíná jako na jeden ze svých nejoblíbenějších skautských zážitků: „Jako vlče jsem byl předtím na dvou táborech, ale tentokrát, když jsme mohli konečně spát ve stanech, to bylo poprvé, co jsem se cítil jako opravdový tábořník.“

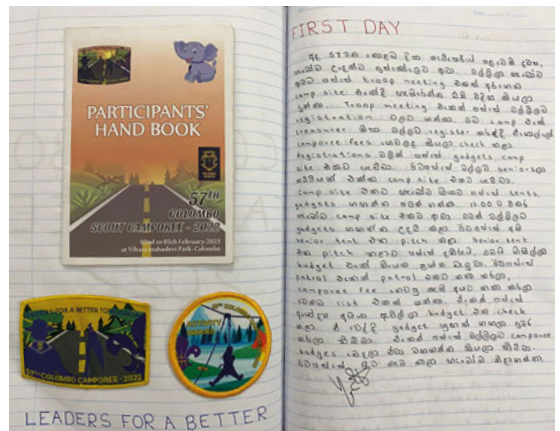
JEDNA ODBORKA ZA DRUHOU

Plnění stezek, odborek nebo různých výzev se srílanští skauti věnují s neobyčejně velkým nasazením a pílí. Ani Omindu není výjimkou. Každý skaut ve věku od deseti do osmnácti let vlastní tzv. knížku pokroků. Jedná se o sešit podobný našim stezkám. Úkoly jsou v ní rozděleny do několika kategorií. Kromě první pomoci či poznávání přírody tam můžeme najít hru na hudební nástroj, malování, ovládání cizích jazyků, znalost bezpečnosti v digitálním prostoru nebo již zmíněné pochodování.

Skauti mohou dosáhnout pěti úrovní výzev. Omindu právě dokončuje úroveň nazvanou Prezidentské ocenění, která se zakončuje plánem a realizací projektu zaměřeného na službu veřejnosti. Omindu se věnuje úpravám a zkrášlování prostor domova důchodců.

Ani během covidové karantény srílanští skauti zcela nepřerušili činnost. Podobně jako v mnoha oddílech v ČR probíhaly družinové schůzky online. Osobně jsem se dokonce jedné takové distanční schůzky srílanckých skautů zúčastnila.

Díky minulosti spjaté s Británií je zde angličtina běžně používaným jazykem, a to i ve skautu. Všechny skautské materiály, stezky a metodiky jsou jak v sinhálštině – jazyce, kterým se mluví na Srí Lance, tak i v angličtině. To bylo při mé návštěvě výhodou, jelikož jsem alespoň částečně rozuměla tomu, co se na schůzce odehrává.



KRONIKA SRÍLANSKÝCH SKAUTŮ

JAMBOREE Z POHODLÍ OBÝVÁKU

Pokud vás stejně jako mě zajímá, jak vypadá skautování v jiných zemích, v čem je skauting univerzální a na druhou stranu jaké má každá země jedinečné zvyklosti a tradice, pokud rádi poznáváte nové kultury a chtěli byste si procvičit angličtinu v praxi, vřele vám doporučuji zúčastnit se online skautské akce JOTA-JOTI, která je pořádána každý rok na podzim.

Nenahradí vám samozřejmě zážitky z opravdového jamboree, ale může vám poskytnout prostor pro zajímavé konverzace se skauty z celého světa, a když se vám poštěstí, můžete si z ní odnést i dlouholeté mezinárodní skautské přátelství. S Ominduem jsme se seznámili na podzim roku 2020, jsme od té doby stále v kontaktu a za dva roky ho plánuji navštívit na Srí Lance! ●

DO MIQUIKU DALEKO? JEĎ NA TRIGNIS!

Duchovní program, koncert, a hlavně zajímavé přednášky různých skautských i neskautských osobností. To vše nabízí celostátní vzdělávací setkání Trignis, které množstvím témat a hostů překonává i mnohem známější Miquik.



AUTOR **TOMÁŠ KLÁPA – KYBLÍK**

Trignisu se letos zúčastnil podruhé. Na akci vyrazil proto, aby se dozvěděl nové informace od lidí, kteří jim rozumí, a aby načerpal inspiraci do další skautské činnosti.

V PÁTEK VEČER JEDINĚ NA PŘEDNÁŠKU!

Na Arcibiskupské gymnázium v Praze, kde se akce v posledních letech koná, přicházím v pátek k večeru. U vchodu školy si u registrace vyzvednu účastnickou kartu a důležité informace k akci. Poté už mířím do přidělené třídy na spaní, kterou sdílím zhruba s deseti dalšími bratry. Někteří z nich jsou mého věku, s jinými nás od sebe dělí i dvě celé generace.

Po rychlé večeři z vlastních zásob už rychle mířím na zahájení akce a navazující přednášky. Tu první si tradičně bere na starost skautský historik Bobo, který se každý rok zaměřuje na více či méně známé osobnosti skautingu v různých historických obdobích.

Letos bylo na řadě téma Protektorát Čechy a Morava, a tak jsem měl možnost dozvědět se pozapomenuté příběhy obětí, hrdinů, ale i zrádců československého skautingu. Nejzajímavější informací pro mě bylo zjištění, že Junák v lednu 1939 sám od sebe, tedy bez žádného nátlaku ze strany vlády, přeformuloval své stanovy tak, aby znemožnil členství Židům.

Druhou večerní přednášku si připravil psycholog Michael Chytrý, který nám velmi zábavnou formou doplněnou mnoha vtipy objasnil tajemství, jak navazovat a udržovat funkční partnerské vztahy. Dozvěděli jsme se třeba, že ženy ve vztahu potřebují POPO, zatímco pro muže je naopak zásadní OBST. Pokud nejste zběhlí v psychologii, nezapomejte. S ženou je

potřeba POsedět a POPovídát, zatímco muži vyžadují OBdiv STálý.

V HLAVNÍCH ROLÍCH ŽURNALISTIKA A JÁDRO

V sobotu ráno se probouzím v naší třídě jako jeden z posledních, ostatní spolunocležníci už dojíždají snídani a oblékají se do krojů. Zde je vidět další paralela s Miquikem – skautský kroj je tady součástí nepsaného dress codu. Nejspolehlivějším poznávacím znamením v běžovém davu jsou tak šátky.

Jen díky tomu po první ranní přednášce narážím na Suri a Špiona z naší redakce, jejichž černobílé šátky s logem Roverského kmene jsou v sále nepřehlédnutelné. Sdělíme si dojmy z proběhlých programů a pak už je čas na blok volitelných workshopů. Účastníci si mohou vybrat například rozhovor se skautem, který za komunismu prošel uranovými doly v Jáchymově, seminář o družinovém systému nebo hraní volejbalu v tělocvičně.

Na odpolední přednášky mířím s velkým nadšením, protože dva následující hosté jsou zlatým hřebem letošního Trignisu. Jako první přichází řada na známého televizního moderátora Václava Moravce, který nám představuje, jak se mění žurnalistika a novinářská etika v době digitálních médií, kdy se informace o jakékoliv události rozšíří do světa během

několika minut. Kriticky se vyjádřil například k tomu, jaké fotografie publikovala zpravodajská média při pokrývání střelby na Filozofické fakultě v Praze.

Po něm se nám představuje jaderná inženýrka Dana Drábová, která prezentuje výhody a nevýhody jaderné energie. Svá tvrzení ilustruje na mnoha číslech, grafech a statistikách, které podle mého názoru musely přesvědčit i největšího kritika jádra v sále. Věděli jste například, že jaderná elektrárna zvládne zásobovat město o počtu milion obyvatel s využitím pětikrát menší plochy než elektrárna solární?

CO S NAČATÝM VEČEREM? TRIGNIS NABÍZÍ MNOHO

Před večerí probíhá ještě druhý blok volitelných workshopů. Zvolil jsem ten s názvem *Odpovědnost skautů za společnost*, při kterém dostávám dějá vu na plánování minulého čísla Roverského kmene, jelikož se i dnes zabývám zapojením skautů do společnosti.

Ve skupinkách máme za úkol najít a před ostatními odargumentovat nevhodnější aktivitu pro určitý skautský oddíl s přesahem do společnosti. Všechny tři skupiny se nakonec shodují v tom, že nejlepšími volbami jsou čištění koryta vodního toku, vánoční akademie pro domov důchodců a kurz první pomoci pod záštitou Červeného kříže.

Večer už se žádné přednášky nekonají, přesto se účastníci nenudí. V prostorách gymnázia mohou navštívit koncert folkové skupiny Marien či skautskou kavárnu s domácími zákusky, zahrát si deskové hry nebo si zakoupit jednu z mnoha nabízených skautských knih. Za zmínku stojí i čajovna, která díky dobrovolným příspěvkům vybírá peníze na obnovení Národního skautského památníku věnovaného všem skautům, kteří zemřeli ve světových válkách a v době totality.

V neděli ráno má každý účastník na výběr dvě možnosti. Může se zúčastnit klasické katolické bohosluž-

by, nebo alternativního duchovního programu jménem *Dobroslužba*. Ten se rok od roku liší a letos mě opravdu překvapuje. V místnosti nás totiž vedoucí programu vítá v japonském kimonu s katanou v ruce. Následuje zamyšlení nad hodnotami japonských samurajů známými jako *bushido* a skládání origami. Poté už zbývají jen dvě přednášky, jejichž témata jsou výchova a naděje, a setkání se chýlí ke konci. Ještě si stiháme vyfotit redakční selfie a pak už musím vyrazit na vlak zpátky domů.

JE TRIGNIS AKCE PRO MLADÉ?

Cestou domů přemýšlím nad zvláštní skutečností, které jsem si na Trignisu všiml už loni a která mě v duchu provázela celým letošním ročníkem. Je fakt, že tato akce o zhruba 300 lidech je v roverských kruzích poměrně neznámá. Bylo to ostatně znát i na věkovém složení účastníků, kde bylo roverů a rangers pomálu.

Když jsem se o tomto tématu bavil s několika dalšími mladšími účastníky, dospěli jsme k tomu, že se Trignis může mnohým zdát málo akční. Je pravda, že setkání založené na přednáškách takový program nenabízí. Přednášek je během víkendu opravdu hodně, každá trvá okolo 90 minut a pauzy mezi nimi nejsou dlouhé.

Sám z vlastní zkušenosti také musím říct, že pro někoho jako já, kdo ve škole stráví mnoho hodin týdně sezením a posloucháním výkladu, nemusí být sedavý program vůbec atraktivní. Opět si dovolím srovnání s Miquikem – během něj jsou sice přednášky pouze tři, ale jsou doplněny aktivitami jako je Taneční večer nebo od loňského roku nově Nedělní hra. Pro rovery a rangers tak může být Miquik přitažlivější a Trignisu, ačkoliv není určený vyloženě oldskautům, nedají šanci.

Přes to všechno mám za to, že těm z vás, kteří se rádi dozvídají nové věci ze světa nebo se chtějí věnovat svému duchovnímu rozvoji, má Trignis stále co říct. Další ročník proběhne 7.–9. března 2025, tak třeba se tam uvidíme! ●

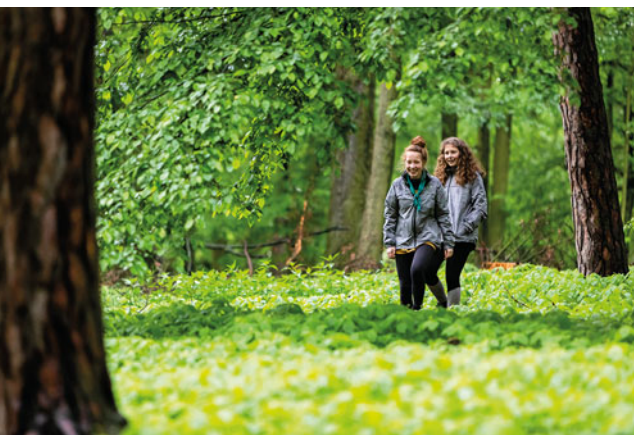
NAPROTI UDRŽITELNÉMU SKAUTINGU

Skaut:ka je ochráncem:kyní přírody – znění šestého zákona skautingu, který vypovídá o blízkosti skautů k přírodě. Pravidelně chodíme na výpravy a většinou k ní máme zkrátka blízko. Do jaké míry ale naplňujeme zmiňované znění zákona a přírodu opravdu *chráníme*?



AUTORKA **VERONIKA HUŠKOVÁ – OSIKA**

Domovské středisko má v Liberci. V týmu Obroku se stará o komunikaci a psaní veškerých propagačních materiálů. Ve svém osobním životě se zajímá o udržitelnost ekologickou i mentální a téma ji baví posouvat nejen ve skautské organizaci.



s minimem vybavení, na náročnější akci pak budovu se šetrným provozem, jako je například základna Kaprálův mlýn. Občas je ale dobré si připomenout, že není nutné jezdit na druhou stranu republiky, ale také do míst v našem okolí, která můžeme poznávat víc do hloubky a pečovat o ně.

Spolu se zázemím často zohledňujeme i přírodu v okolí a místa, ve kterých budeme moct realizovat své programy. Zkusme se v takovém bodě zamyslet, jaký má náš pobyt na přírodu vliv, a kromě úklidu se po akci zaměřit na to, jak bychom mohli místu pomoci. Takového přístupu se drží Sabča, jedna z námi oslovených skautek, a její 8. oddíl Trojlístek z Olomouce:

„U nás v oddíle vždy před táborem nakupujeme šetrná a nezávadná mýdla, jar, sprchové gely a zubní pasty. Na táboře je tak společně využíváme všichni a zamezíme tomu, aby si děti dovážely svou drogerii, která ničí táborovou louku,“ vysvětluje Sabča.

Doprava

Již při výběru místa přichází na řadu přemýšlení nad dopravou. Pokud se jedná o místo v blízkém okolí a máte tu možnost, udělejte si výlet, ať už na kole či pěšky. Upřednostňujte hromadnou dopravu, a pokud nemáte jinou možnost než přijet autem, využijte všech volných míst. Můžete třeba pomoci propojením rodičů dětí ke společné domluvě na spolujízdách. To se osvědčilo u dalšího osloveného skauta Kamila ze 7. smečky Jezevci v Třebíči:

Na udržitelnost a péči o přírodu se napříč skautským hnutím hledí odlišně. Často se nám ale stává, ať už při organizaci výpravy, tábora, kurzu nebo celorepublikové akce, že na přemýšlení nad udržitelností zkrátka již nezbývá kapacita, a tak ji trochu upozadíme. Zdá se nám to jako „něco hezkého navíc“ a „v ideálním světě“. Zapomínáme ale, že můžeme udělat pár zdánlivě malých krůčků, které budou mít na udržitelnost významný dopad.

SKAUTI SKAUTŮM: PLÁNUJ UDRŽITELNĚ

Místo a okolí

Se začátkem plánování akce přichází výběr vhodného místa. Už v tomto bodě se můžeme zamýšlet nad udržitelností a na víkendovku zvolit lesní chatu

„Rodičům posíláme tabulku s nabídkou spolujízdy a apelujeme, aby lidé na místo nejezdili s poloprázdným vozem. Máme štěstí v tom, že naši skauti jsou často spolužáci či dokonce sousedé, takže se nám to daří,“ popisuje Kamil.

Jídlo a vaření

Dalším zásadním bodem je jídlo a jeho nákup, který může mít na udržitelnost akce velký vliv. Uchovávejte nevyužité suroviny z minulých akcí a zařaďte je do jídelníčku budoucí výpravy. Upřednostňujte lokální a sezónní potraviny od farmářů ve vašem okolí. Pomocť může například Adresář farmářů (adresarfarmaru.cz) nebo mapa českých biopotravín Kde lovíme bio (kde lovime.bio). Zkuste v jídelníčku omezit maso a inspirujte se například vegetariánskými recepty z nové Skautské kuchařky.

(Bez)odpad

S předchozím bodem o stravování úzce souvisí téma odpadu. Základem by se mohlo zdát jeho třídění, tomu ale předchází zamyšlení, jak vyprodukovat odpadu co nejméně. Využívejte obaly, které máte k dispozici, zorganizujte například workshop šití znovupoužitelných pytlíků ze záclon či výrobu voskových ubrousků na svačiny. Podpořte děti (kontaktujte rodiče), aby si jídlo vozily ve znovupoužitelných obalech. Najděte bezobalový obchod ve svém okolí a nakupte přímo v něm. Pomocť vám může Bezodpadová mapa (mapa.reduca.cz).

Na velké akci: perspektiva Obroku 2024

Udržitelnost velkých akcí je stále tématem rozsáhlé diskuze a každý přípravný tým má na problematiku vlastní pohled. O protichůdných názorech na toto téma si můžete přečíst ve sloupku *Pro a proti* na straně 20. Problémem často může být to, že tým nemá větší kapacitu a na udržitelnost se tak trochu zapomene, protože nebyli určeni konkrétní lidé, kteří by se jí zabývali.

Přípravný tým letošního Obroku proto zavedl sekci *Udržitelnost*, která má na starosti plánování a přemýšlení nad možnostmi vycházení přírodě vstříc

během akce i před jejím začátkem. Konkrétní kroky pak nabízí ostatním sekcím jako je například Zázemí, Program a další.



Do Obroku zbývají necelé dva měsíce, před jeho začátkem je ale důležité vše pečlivě naplánovat a domluvit případné spolupráce. Ty jsou řešeny například z hlediska udržitelného tisku, merche, ekologické drogerie a obecně materiálu, komunikací s konkrétními dodavateli a firmami. Na akci budou například k dispozici šetrné prostředky na základě spolupráce s lokální eko drogerií *Tierra Verde*. Tým ji vybral z toho důvodu, že vyrábí drogerii a kosmetiku pouze z přírodních surovin, které jsou co nejvíce ohleduplné vůči lidskému zdraví i životní

mu prostředí. Produkty navíc nabízejí ve vratných lahvích a kanystrech. Účastníci dále od firmy získají slevu, aby mohli mycí prostředky Tierra Verde šetrně nakoupit na svůj tábor, týmu Obroku zase firma poskytne školení o práci s eko drogerií a šíření povědomí o její důležitosti.

Zásadní je také komunikace s účastníky. Tým Obroku všem účastníkům a účastnicím skrze sociální sítě či e-mailové newslettery zaslá tipy a doporučení, jak být udržitelnější před akcí třeba nákupem ve farmářských a bezobalových obchodech. Dále je podněcuje k přemýšlení nad dopravou na akci nabídnutím kalkulačky (mojeco2.cz), na které si může účastník vypočítat svou uhlíkovou stopu. Vyzdvihuje a nabízí konkrétní časy hromadné dopravy, která bude organizovaná a posílená. Aby se přijíždějící vyvarovali příjezdu prázdným autem, bude pro ně vytvořeno komunikační vlákno, kde se budou moci domluvit na spolujízdu.

A JAK TO BUDE VYPADAT PŘÍMO NA AKCI?

Třídění je na Obroku samozřejmostí, mimo základní papír, sklo, plast, kovy a bioodpad se bude třídít i olej a kávový lógr. Zároveň bude ale kladen důraz na snahu o redukci odpadu. Na akci tak například nebude jednorázové nádoby. Všichni si přivezou své znovupoužitelné hrníčky a nádoby na jídlo. Jídlo pro servis tým, které bude mimo jiné vždy obsahovat vegetariánskou variantu, bude dováženo v termoskách, které se dají opakovaně využívat. Na Obroku zároveň bude fungovat takové místní „Nesnězeno“ a porce jídla, které se nesnědly, tak budou sloužit jako noční svačiny.

Velká část se promítne i do programu. Pro účastnice a účastníky bude například připraven workshop upcyclace oblečení (přetvoření nepotřebných kousků na nové). Na Obroku zároveň proběhne SWAP již nepotřebného oblečení, knih a květin, které si skauti a skautky přivezou a mohou je s ostatními vyměnit za nové.

Pokud ses nestihl:a na Obrok zaregistrovat jako účastník a neplánuješ přijet jako člen:ka servis týmu, doraz na návštěvní den, který bude v sobotu 1. 6. 2024 a je pro skautskou i neskautskou veřejnost. Jako návštěvník se budeš moci zúčastnit doprovodných programů, navštívit skautské muzeum, Junshop, foodcourt nebo poznat zámek Valeč! Více informací o návštěvním dnu najdeš na adrese obrok24.cz.

Udržitelnost jako celotýmová výzva

Vydat se udržitelnosti naproti nemusí být vždy jednoduché. Je to ale něco, čemu musíme nejen jako skauti, ale také jako jednotlivci přisuzovat větší významnost. Na její řešení nemusí mít všichni členové stejný pohled, je ale důležité zahájit diskusi, vyslechnout veškeré hlasy a názory a pokusit se najít společné východisko, kterým nemusí nutně být bezprostřední řešení, ale například vize, ke které se můžete v budoucnu navracet.

Stanovte si cíle, ale začněte pozvolna – změnami, ve kterých vidíte největší smysl. Při určování priorit si hlídejte, jestli nenastavujete laťku příliš vysoko a jste schopni změny realizovat i s dopadem na akci. I menší dílčí změny jsou velkým úspěchem. Postupně můžete zavádět další opatření, rozdělte si konkrétní úkoly a stanovte, kdo je za co zodpovědný.

Především se ale podporujte a mějte radost i ze zdánlivě malých změn. Průběžně reflektujte situaci a reagujte případnými dalšími kroky. Řekněte si, co se podařilo a co naopak ne, zkuste zjistit, proč. Oslavujte své úspěchy a sdílejte je i s doporučením s ostatními!

Pokud byste se chtěli dostat do udržitelnosti hlouběji, přečtěte si *příručku udržitelných akcí PUSA* od Vendy a Maliny, která je jedním ze zdrojů tohoto článku.

Za sdílení zkušeností díky: Zuzkače a týmu RT Naděje, Čmeldě, Jule, Matriovi a Katy z týmu Obroku 2024, Kamilovi, Terce, Sabče, Venovi a Indymu. ●

NAPŘÍČ SKOTSKEM ZA PAKOMÁRY A NALEZENÍ SEBE SAMA

Skotskem, sama, jen s batohem. Jak moc bláznivý nápad to je? Vlastně méně než se zdá. Na cestě je důležité být připraven na různé výzvy a nebát se krizí, které dříve nebo později přijdou.



AUTORKA **TEREZA ZÁBROSKÁ – CIRI**

Pochází ze střediska Stetson v Rychnově nad Kněžnou.

Aktuálně se věnuje dobrovolničení na akcích a SI v Hradci.

Miluje slam poetry, focení a kafe.

Proč jsem se vydala na dálkovou pěší trasu? Četla jsem knížku o holčině, která navzdory zdravotním problémům zdolala Pacifickou hřebenovku. Zatoužila jsem jít taky takový trek – bez velkých zkušeností a s vidinou, že túra zahojí všechny rány na duši.

West Highland Way je dálková pěší trasa ve Skotsku, vedoucí z Glasgow do Fort Williamu, což je asi 150 km. V posledních letech je trasa oblíbená pro svou nenáročnost a rozmanitou přírodu, proto obavy, že po cestě na nikoho nenarazím, byly zbytečné. Celá hikerská komunita, která existuje na většině dálkových tras, je úžasná a ani tady tomu nebylo jinak.

POSOUVÁM SI VNÍMÁNÍ HRANICE PŘÍRODY

Velká část treku prochází přírodou. S tou mám jako skautka bohaté zkušenosti. Vždy mi byla prostře-

dím pro táborové aktivity a oddílové akce. Byla mi také místem, kde jsem odmala vyrůstala. Přesto mě pobyt v ní během tohoto výletu donutil přehodnotit některé úhly pohledu. První dny jsem si myslela, že je téměř nemožné celodenním chozením *něco* změnit. Tím *něčím* měly být zážitky, dobrodružství, ale i malé krize a problémy, které mě během cesty potkají. Postupem času jsem si však uvědomila, jak úzká hranice je mezi nasloucháním přírodě, přijímáním jejích výzev a naopak jejím nerespektováním. Rozhodnutí pak ovlivňovala mě i ostatní na cestě.

OBČAS I VEČER MŮŽE ZMĚNIT CELÝ DEN

Pomoc od druhých, často zcela neznámých lidí, dělá treky něčím výjimečným. Něčím, co v běžném životě moc nevidám. Byla jsem v půli trasy a krize spojená s únavou na mě dopadala víc a víc intenzivně. Cesta ten den byla nemilosrdná, hned z rána se mi podaři-

lo vymáchat se v bažině. Víc než 20 km jsem šla stále stejným terénem, a to do kopce podél jezera, které vypadalo jako v amazonské džungli. Nepřála jsem si nic jiného než si konečně lehnout a spát. To jsem ale ještě netušila, že se spánkem to nebude vůbec jednoduché. V národním parku (NP), kterým trek vede, se nesmějí stavět stany, proto jsem se rozhodla spát u kláštera, vzdáleného několik kilometrů odtud. Při mém neštěstí (a únavě) se na mě usmálo štěstí, u kraje silnice zastavuje dodávka, ze které se na mě někdo vyklání. Po rychlé výměně informací se dozvídám, že to je zrovna majitel kláštera a že mě sveze. Při nasedání rozeznávám ještě dvě tváře hikerů, které jsem už ten den potkala. Dojeli jsme do kláštera, který byl krásně opravený a ve kterém byla i restaurace. Po celém dni mi toto malé gesto dobré vůle vytvořilo úsměv na tváři. Zapomněla jsem i na nepříjemnosti a zase se těšila na to, co mě potká zítra.

Po vstupu do NP chci zdolat Conic Hill, ze kterého je prý krásný výhled na jezero Loch Lomond. Celou cestu ale prší, nepříjemně fouká a vypadá to i na bouřku. Po zvážení konstatuji, že by stejně kvůli nepříjemnému počasí toho nebylo moc vidět, a dosažení vrcholu se vzdávám. Někdy se prostě nevyplatí zbytečně riskovat za každou cenu.

PAKOMÁŘI, BREK, PŘÍRODA A JÁ

Žádná výprava se neobejde bez malých krizí. Jednu malou krizi ve velkém počtu představovali midges, pakomáři typičtí pro vlhké klima skotské pahorkatiny. Bez použití moskytiéry je prakticky nemožné se nezbláznit z jejich bzučení. Zpočátku jsem na ně neustále nadávala, že mi kazí celou cestu. Po pár dnech jsem ale přestala, protože jsem pochopila, že oni jsou tady doma a bez nich by můj trek nebyl ten, na který jsem se vydala. Možná, že celá cesta a zážitky nebyly jen o hledání a prohlubování vztahu přírodě. Možná, že právě příroda byla prostředkem, skrze který jsem lépe našla sebe.

Na celém West Highland Way jsem samozřejmě nebyla sama. Potkávala jsem často ty samé lidi, vzájemně jsme se předbíhali a znovu setkávali a zastavovali se na kus řeči. Chvilí jsme šli společně, což mi dávalo pocit, že na to celé nejsem sama. Ale po týdnu cesty, kdy jsem nikoho nepotkala, jsem pocítila strašný pocit samoty. Zrovna to bylo pod nejvyšší horou Skotska, kde jsem dostala nejhorší možný nápad – že chci okamžitě domů. Nakonec jsem se dala do breku. Teprve tehdy jsem pochopila, že celou dobu jsem tady jen sama za sebe. Paradoxně tohle uvědomění si, pro koho to celé dělám, mi pomohlo, abych se zvedla a šla dál.

NEBÁT SE A VYRAZIT, KLIDNĚ S KMENEM

Vydat se na podobnou cestu, ať už sám nebo klidně s celým roverským kmenem, přináší samé benefity. Získáte nové zkušenosti, kterými může být např. zařizování letenek či plánování a rozvrhnutí trasy včetně stravování na každý den. Příjemným zpestřením je také mluvení cizí řečí a hlavně poznávání stejně nalaďených lidí, které na túře potkáte. Odměnou je pocit větší samostatnosti a víra ve spolehnutí se na sebe sama. Pokud ale nemůžete vyrazit do zahraničí, tak Stezka Českem určitě stojí za prožití (nebo alespoň její kousek). Není nutné hned jet na druhý konec světa či lézt po osmitisícovkách, protože délka od domova není vůbec určující. ●

Tipy na podobné treky

stezkaceskem.cz

Stezka Českem je nedávno vytvořený projekt kolem celé ČR. Stačí si vybrat, zda půjdete jen část, anebo celou.

holkasbucketlistem.com

Trekům po Evropě se věnuje i Holka s bucket listem, která dokonce vydala i několik knížek, v nichž sdílí zážitky, rady a tipy ze svých cest.

SNAŽÍME SE VYPADAT JEDNOTNĚ, JE TO TO HEZKÉ, CO NÁM OD BADENA-POWELLA ZBYLO, ŘÍKÁ O SVÉ KROJOVÉ ÚPRAVĚ SERŽA Z KARLOVARSKÉHO KRAJE

Tentokrát se podíváme na kroj, který pochází z Karlovarského kraje. Jeho majitelkou je všudypřítomná rangers Jitka Vysloužilová – Serža. Vede roverský kmen v Horním Slavkově a v kraji se podílí na vůdcovském a zdravotnickém kurzu. „Na každý krajský akci, která se u nás koná, mě určitě najdeš,“ popisuje svou míru zapojení do místního roveringu Serža.

AUTOR MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ

Serža má na pravé straně (z pohledu čtenářstva) slibový odznak a odznak vůdcovské zkoušky.

Barva šňůrky je bílá, k čemuž její nositelka dodává, že sice je rangers, ale současně je i vedoucí kmene a zástupkyní vedoucí oddílu, proto upřednostňuje tuto barvu. Na pravém rukávu má své místo domovenka, číslo oddílu, zelený služební štítek s jedním V a modrá nášivka s červenožlutým fénixem.

„Jako kmen ještě nemáme nášivku, proto nosíme nášivku oddílu skautů a skautek, pod který jsme původně spadali.“ Nová nášivka kmene Ignis Fatuus, latinsky bludička, bude vyobrazovat modro-bílou bytost ve tvaru plamínku.

Na druhém rukávu jsou umístěny nášivky WOSM a WAGGGS. Pod nimi je nášivka Tří orlích per, dále nášivka s červeným okrajem a vyobrazením Karlovarského kraje v srdci se skautskou lilíí. „To je nášivka našeho zdravotnického kurzu, účastníci mají se zeleným okrajem a instruktoři červeným. A já mám obě,“ popisuje Serža.

Na levé kapse pod mezinárodní domovenkou našel své místo bílý orel. Je to odznak *Zvláštní uznání*

a *dík* oblasti *Bílého orla*, který dostávají lidé z Karlovarského a Plzeňského kraje. „Orla jsem dostala za dlouhodobou pomoc na krajských vzdělávacích i nevzdělávacích akcích,“ vzpomíná Serža na přesné odůvodnění.



Celý oddíl Fénix i nový kmen Ignis Fatuus se snaží držet jednotné oblečení ke kroji. Tím jsou černý baret, černé kapsáčové kalhoty s bílým skautským opaskem a zastřehnutou košilí. „Ne vždy se nám to daří dodržovat, ale v Ignis Fatuu jsme se dohodli, že budeme toto dodržovat, abychom vypadali co nejvíc jednotně,“ říká s mírným povzdechem i nadějí v hlase Serža.

Kroj je pro rangers rozhodně slavnostní oblečení, které reprezentuje příslušnost nejen k Junáku, ale i k oddílu. „V organizaci jako takové sice nedržíme žádnou extrémní jednotnost, avšak v oddíle se o to snažíme, aby lidé věděli, že tito patří k sobě. A také abychom i my v kmene věděli, že k sobě patříme. Je to vlastně to hezké, co nám z toho Baden-Powellovského přístupu zůstalo,“ doplňuje svůj postoj ke krojové úpravě. ●

KDY NAVŠTÍVIT SLOVINSKO? NO PŘECE O STOLETÉ VODĚ

I redakce Roverského kmene si čas od času naplňuje společnou akci. Akorát to ne vždy dopadne podle původního plánu.



AUTOR **JONATAN ŠERCL – ŠPION**

Je vůdcem oddílu Louskáček v Ořechu. Podílí se na přípravě akcí jako je Středoevropské jamboree nebo Obrok. V Roverském kmeni spravuje web.

JAK TO VŠECHNO ZAČALO?

Začalo to myšlenkou, že by redakce Roverského kmene mohla vyrazit na vodu. Přihlásilo se sedm lidí, avšak postupem času zájemci odpadali a nakonec jsme se kvůli špatnému počasí rozhodli místo vody vyrazit do Slovinska. Tak se stalo, že jsme jeli pouze já a Kousy (tehdejší šéfredaktor). Jakmile padlo toto rozhodnutí, začaly zpravodajství ovládat obrázky ze zatopených slovinských obcí. To nás však neodradilo a zpětně toho ani trochu nelitujeme.

DEN 1.

CELJE – MĚSTO, KTERÉ MĚLO BÝT POD VODOU

Z Čech jsme vyrazili lůžkovým vlakem – já z Prahy, Kousy se připojil až v Brně, kde jsme se poprvé setkali na živo. Ve vlaku jsme si udělali malý teambuilding se spolucestujícími, jelikož pro instalaci stolku bylo zapotřebí všech cestujících v kupé. Do Celje jsme dorazili lehce po čtvrté hodině ranní. Navzdory našim očekáváním nebylo celé město pod vodou a bylo jen stěží poznat, že tam kdy byly záplavy. Vzhledem k brzké ranní hodině jsme se rozhodli vylézt na místní hrad, abychom viděli východ slunce. Dorazili jsme však příliš brzy, a tak jsme pouze

vyrušili pár v autě na parkovišti u hradu. Přestože se nám nakonec slunce schovalo v mlze, alespoň jsme si prošli malebné městečko. Až zpětně jsme zjistili, že se jedná o třetí největší město ve Slovinsku. Čekání na vlak jsme si krátili v knihkupectví smíchem nad slovinskými názvy jako třeba „vodnik“ (průvodce) a „otrok“ (dítě).



HRAD V CELJE

LUBLAŇ, MĚSTO PLNÉ PŘEKVAPENÍ

V Lublani jsme z vlaku vystupovali už v deset dopoledne a vydali se na hrad. Ten má i díky moderním vestavbám velmi svérázný styl a obsahuje mnoho muzeí a prohlídkových tras.

Z hradu jsme se dostali do nádherného centra podél řeky Ljubljanica, kde se také nedalo poznat, že se přes Slovinsko právě přehnal povodeň. Už z hradu byl slyšet megafon ozývající se z přilehlého náměstí. Když jsme dorazili na místo, zjistili jsme, že se zde pořádá basketbalová exhibice, na které se týmy za pomoci trampolín snažily předvést co nejpůsobivější smeč do koše. Na tuto fascinující podívanou jsme vydrželi zírat asi dvě hodiny. Den jsme završili jízdou k ubytování na vypůjčených kolech. Lublaň je zcela plochá a zapůjčení kol stojí pouhé euro na tři měsíce, proto byla volba dopravního prostředku zcela jasná.



PREDJAMSKÝ HRAD



LUBLAŇ

DEN 2.

Když se řekne Slovinsko, k ikonickým místům patří například Postojna Jama, což bylo poznat i na počtu turistů mnoha různých národností. I přes poměrně vysokou cenu by tento největší krasový jeskynní komplex měl určitě navštívit každý. Obrovské krápníkové dómy byly přímo dechberoucí a cesta vláčkem do podzemí vše už jen korunovala. Při návštěvě jeskyní by ovšem byla škoda nezavítat i na nedaleký Predjamský hrad, který vystupuje přímo ze skály.

JSME V KOPRU

Koper je krásné přímořské městečko, ve kterém se snoubí italská a chorvatská architektura. Křivolalé uličky starého města nás zavedly až k přístavu a následně i pláži. U moře jsme se zastavili, abychom se vykoupli, a to i přesto, že ani jeden z nás nemá rád vodu. Hlavní motivací tedy bylo, abychom mohli říct, že jsme se koupali v moři. Cestu zpět do Lublaně jsme absolvovali retrovlakem maďarských drah, ve kterém jsme se mohli natáhnout na sedačky v kupé a odpočinout si po dlouhém dni.

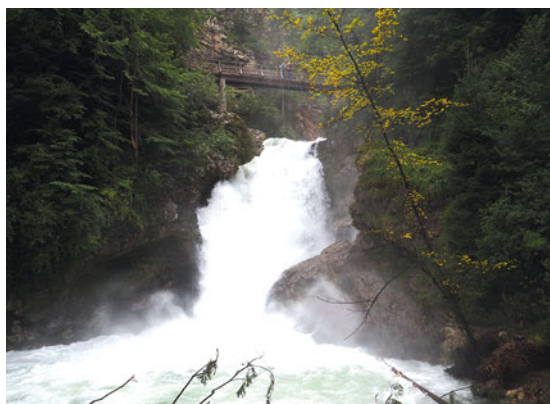


PŘÍSTAV V KOPERU

DEN 3.

Bez jezera Bled by žádná návštěva Slovinska nebyla kompletní. Při zadání pojmu Slovinsko do vyhledávače vyobrazuje toto jezero hned šest z prvních deseti obrázků. Po prohlídce hradu jsme jezero částečně obešli a zastavili se až v místní plovárně, ve které jsme se po řádném nakrmení a focení kachen i smočili. Pohledy na ostrov s kostelíkem uprostřed jezera jsou vskutku ikonické. Naše další kroky směřovaly na okraj Triglavského národního parku, kde jsme si jako cíl vybrali soutěsku Vintgar. Ta však byla kvůli sesuvům půdy způsobenými záplavami uzavřená, a tak jsme alespoň zavítali k magnificentnímu vodopádu Šum na jejím konci, který vše vynahradil.

Po cestě zpátky do Lublaně jsme se ještě na skok zastavili v městečku Kranj, které sice po výstupu z vlaku uprostřed průmyslového areálu vypadá celkem odpudivě, nicméně jakmile jsme se dostali do centra, vykoukla na nás jeho malebná část.



VODOPÁD ŠUM

DEN 4.

Poslední den nás čekal Maribor. Vzhledem k tomu, že jsme měli dost času, rozhodli jsme se ještě pro krátkou procházku po Lublani, kde jsme navštívili muzeum architekta Jože Plečnika. Poté jsme zažili až téměř

adrenalinovou situaci, kdy na nás začal při prohlídce a focení sídliště křičet místní důchodce: „What are you doing? Go out!“, a poté vyrazil za námi, aby si opravdu zkontroloval, že jsme zahrnuli do jiné ulice. Prohlídka Lublaně skončila „skoroprohlídkou“ nádherné nové mešity, kterou jsme spatřili už den předem z vlaku. Do té nás však nepustil místní hlídač, protože se v ní zrovna konala bohoslužba. A tak jsme se pouze zklamaně a velmi urychleně přesunuli na nedaleké nádraží.



BAZILIKA V MARIBORU

Exkurzi po Mariboru jsme zahájili výstupem na kopci Piramida, odkud je krásný výhled na celé město. Poté následoval přesun na hlavní náměstí, na kterém jsme měli objednaný Free Tour Guide. Stránka se však ukázala jako pochybná. Když ani po půlhodině čekání nedorazil nikdo, kdo by vypadal, že nás chce provést městem, došli jsme k závěru, že žádnou prohlídku objednanou nemáme, a začali jsme zkoumat, co bychom tedy v okolí mohli vidět. Bohužel všechny průvodce navrhovaly hlavně místa, která jsme už navštívili, aniž bychom o tom věděli, a tak jsme pouze našli nejstarší vinnou révu na světě (není na ní nic zajímavého, prozkoumali jsme za vás). Poté jsme pokračovali hledáním místního mrakodrapu, který však byl tak vysoký, že jsme ho mezi místní zástavbou nemohli najít. Celou expedici jsme zakončili druhým výšlapem na Piramidu, kde jsme v duchu tradice z prvního dne těsně nestihli západ slunce. ●

Ivančena

20. dubna
Ivančena, Beskydy

Každý rok se kolem svátku sv. Jiří, patrona skautů a skautek, koná v Beskydech akce Ivančena. Jde o vzpomínkovou akci, na které se mohou předávat různá skautská ocenění. Na tomto místě na úpatí Lysé hory si připomínáme, jak skauting fungoval během zákazu nacisty a jak byli skauti stateční. Akce začíná při samotném výstupu k mohyle Ivančeně. Můžeš se zde potkat se skauty a skautkami nebo po cestě plnit různé úkoly. Před slavnostním nástupem, kterého se zpravidla účastní stovky skautů a skautek z celé republiky, je možnost zavítat na mši v lese.

Ruprno

24.–26. května
Základní škola v Mníšku u Liberce
ruprno.webnode.cz

Je ti více než 16 let? Pak se můžeš zúčastnit Ruprna – triatlonu smíšených dvojic, který se letos koná již po sedmadvacáté. Ruprno je roverská sportovní akce, na které si ověříš svého sportovního ducha a týmovou spolupráci. Najdi si ve svém okolí protějšek opačného pohlaví a připravte se na triatlon. V okouzující krajině Jizerských hor spolu po klidné řece v kánoji upádlujete 6 km, ušlapete 52 km na kole a následně uběhnete 12,5 km. S sebou si přivezte vlastní kolo, lodě budou zajištěny. Přihlašování je už spuštěno a trvá do konce dubna.

Další akce pro RS najdeš
pod tímto odkazem:



Podcast Skauttalk

Jestli tě baví poslouchat trochu delší podcasty a obzvlášť skautská témata, je tu pro tebe Skauttalk, který nepravidelně vychází na streamovacích platformách. Při poslechu můžeš zjistit, jak funguje příprava schůzek, velkých akcí nebo skautských časopisů. Také uslyšíš různé názory na skautská témata od zajímavých osobností.

SAMBA
PŮJČOVNA-LODI.CZ
SLEVA PRO SKAUTY
10%
Tel: 604 904 737
WWW.PUJCOVNA-LODI.CZ

Skautská kuchařka

vaříme na cestách

